Μορφοβουνιώτικη ΦΩΝΗ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο Ηλιούπολης
Αριθμός Άδειας
ΚΩΔ. ΕΝΤΥΠΟΥ 214547
PRESS POST X+7 PRESS POST
ΕΛΤΑ Hellenic Post

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συνδέσμου Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Οκτώβρης - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2025 | Φύλλο 102

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ

Καλούμε τους Μορφοβουνιώτες της Αθήνας στην ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου μας, την **Κυριακή 22 Φεβρουαρίου 2026 και ώρα 11:00 π.μ.** στην οδό Αγ. Αναστασίας 5 Περισσός, όπου θα γίνει και η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών ευχόμαστε σε όλες τις βουνεσιώτικες οικογένειες σε Ελλάδα και εξωτερικό καλή χρονιά και χωρίς απώλειες.

Αγαπητοί συγχωριανοί, φέτος ο σύλλογος κλείνει πενήντα χρόνια λειτουργίας και καλό θα είναι να συνδράμουμε όλοι για να έχει ζωή άλλα πενήντα. Γι' αυτό η παρουσία σας σε όλες τις εκδηλώσεις και των τριών συλλόγων είναι αναγκαία και απαραίτητη.

Με εκτίμηση,
για το Δ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣΤΕΡΓΙΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ο Σύλλογος Μορφοβουνίου Ν. Καρδίτσας προσκαλεί τα μέλη και τους φίλους του στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας, που θα πραγματοποιηθεί την **Κυριακή 18 Ιανουαρίου 2026**, στις 11:00 π.μ., μετά τη Θεία Λειτουργία, στον Ξενώνα Μορφοβουνίου.

ΕΠΙΚΑΙΡΟ ΑΡΘΡΟ

Ένας επώδυνος ανόητος πόλεμος

του Γ. Βασιλούλη

Ας μην είμαστε αφελείς. Γνωρίζουμε πως πίσω από τον ρωσοουκρανικό πόλεμο κρύβονται μεγάλα συμφέροντα και υπάρχουν στεγανά τέτοια που είναι ανέφικτο στους απλούς ανθρώπους σαν κι εμάς να έχουν πρόσβαση. Αυτό όμως δεν μας στερεί το δικαίωμα να έχουμε τη δική μας άποψη από τα προσβάσιμα σε όλους μας στοιχεία.

Τον 20ό αιώνα πάνω από 100 εκατομμύρια άνθρωποι χάθηκαν από τους δύο μεγάλους πολέμους αλλά και από τους αρκετούς μικρότερους και η Ευρώπη είπε: ''ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ'', στη λογική πως η ανθρώπινη ζωή είναι το ύψιστο αγαθό και όχι η δόξα του πολέμου. Τώρα όμως οι υπεύθυνοι υπουργοί εθνικής άμυνας μας προειδοποιούν πως *''Η Ευρώπη πρέπει να συνηθίσει να δει φέρετρα με σημαία επάνω''*.

Το φέρετρο με τη σημαία έγινε τραγωδία που πρέπει να αποφευχθεί. Η Ευρώπη ξοδεύει εκατοντάδες εκατομμυρίων ευρώ σε όπλα, με το σκεπτικό πως η Ρωσία μπορεί να επιτεθεί, όπως λένε οι αρμόδιοι ευρωπαίοι υπουργοί το 2028 ή 2029 και ίσως το καλοκαίρι που πέρασε να είναι το τελευταίο ειρηνικό, κατά τον Γερμανό υπουργό άμυνας. Μας βομβαρδίζουν καθημερινά από τα Μ.Μ.Ε. ότι επίκειται πόλεμος και γιαυτό πρέπει να εξοπλισθούμε, μας κάνουν πλύση εγκεφάλου και στο τέλος συναινούμε και εμείς, να κοπούν οι κοινωνικές δαπάνες που συμβάλουν στην ευημερία μας για να τις ρίξουν στους εξοπλισμούς, προκειμένου να προστατευτούμε. Προετοιμάζονται να ρίξουν 8 δις σε βάθος πενταετίας, για να είμαστε ασφαλείς. Κατά την άποψη αναλυτών, την οποία ενστερνίζομαι, είναι άξιον απορίας πώς οι ευρωπαίοι ηγέτες μετατρέπουν την εθνική τους παραγωγή σε πολεμική βιομηχανία, πυροδοτώντας λύσεις που υπονομεύουν τις ειρηνευτικές προσπάθειες. Ενδεικτικό της προετοιμασίας για πόλεμο είναι η δέσμευση μέρους του μεγαλύτερου λιμανιού της Ευρώπης, του Ρότερνταμ, να δεχτεί πολεμικά πλοία του ΝΑΤΟ. Η Ευρώπη δεν χρειάζεται να μετατραπεί σ ένα τεράστιο στρατόπεδο. Όταν δύο δυνάμεις προετοιμάζονται για πόλεμο, αυτός γίνεται πιο πιθανός και η κούρσα των εξοπλισμών μακραίνει, φουσκώνοντας τις τσέπες των πολεμικών βιομηχανιών, στερώντας δαπάνες από τις κοινωνικές παροχές που εξασφαλίζουν την ευημερία των πολιτών. Οι ευρωπαίοι ηγέτες μιλούν για τον επικείμενο πόλεμο και προετοιμάζουν τους πολίτες στην ιδέα πως θα χάσουν τα παιδιά τους πολεμώντας στο ρωσικό μέτωπο. Με πρώτους τους Γερμανούς που όπως λένε, μετατρέπουν τις αυτοκινητοβιομηχανίες τους σε βιομηχανίες παραγωγής όπλων. Και να μην ξεχνάμε πως αυτοί είναι υπεύθυνοι για τους δύο παγκόσμιους του περασμένου αιώνα. Προετοιμάζονται για έναν τρίτο, αναβιώνοντας το Δ' Ράιχ;. Γιατί λοιπόν να είναι αναπόφευκτος ο πόλεμος; Στις παραμονές των δύο μεγάλων πολέμων και των αρκετών μικρότερων του 20ού αιώνα, κανείς δεν φανταζόταν πως οι συγκρούσεις αυτές θα άφηναν πίσω τους 100 εκατομμύρια νεκρούς. Οι πόλεμοι δεν συμβαίνουν, οι άνθρωποι τους δημιουργούν με τις επιλογές τους. Αν επενδύσουν στη διπλωματία για την αποφυγή των συγκρούσεων τα μισά από όσα επενδύουν σε όπλα, ο πόλεμος σίγουρα θα αποφευχθεί. Δεν μπορεί η Ε.Ε. που δημιουργήθηκε για τον ακριβώς αντίθετο λόγο, τον τερματισμό δηλαδή των πολέμων από τους οποίους βγήκε τόσο λαβωμένη, να σχεδιάζει η ίδια πολέμους. Οι ευρωπαίοι πολίτες επιθυμούν να ζουν ειρηνικά και να δημιουργούν. Από τότε όμως που κόπηκε η φθηνή ρωσική ενέργεια, που ήταν το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ευρώπης απέναντι στις οικονομίες των ΗΠΑ (υψηλή τεχνολογία) και της Κίνας (χαμηλό εργασιακό κόστος), η ευρωπαϊκή οικονομία παρουσιάζει στασιμότητα.

Τον **Οκτώβρη του 1962** ποτέ άλλοτε η ανθρωπότητα δεν έφτασε τόσο κοντά στο πυρηνικό ολοκαύτωμα. Ο Φιντέλ Κάστρο ζητάει τη βοήθεια των σοβιετικών επειδή διαισθάνθηκε πως οι αμερικανοί θα τον ανατρέψουν. Στις 22 Οκτώβρη ο Κένεντι ανακοινώνει πως εντοπίστηκαν βάσεις σοβιετικών πυραύλων στην Κούβα. Ο πυρηνικός πόλεμος είναι πολύ κοντά, αλλά οι ηγέτες των δύο υπερδυνάμεων Κένεντι και Χρουστσόφ συμφώνησαν να αποσυρθούν οι σοβιετικοί πύραυλοι από την Κούβα με τη δέσμευση των αμερικανών να μην εισβάλλουν στο νησί. Η ιστορία διδάσκει και όσοι δεν τη λαβαίνουν υπόψη τους και κάνουν τα ίδια λάθη είναι χαμένοι από χέρι. Και καλά, οι ΗΠΑ θέλουν να διαφεντεύουν τον κόσμο. Οι ευρωπαίοι ηγέτες είναι ανιστόρητοι; Πώς δεν έλαβαν υπόψη τα διδάγματα της ιστορίας και συναίνεσαν στην πρόταση του ξεμωραμένου γεροΜπάιντεν για την εισδοχή της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ; Στο ερώτημα το εάν η Ουκρανία ως ανεξάρτητο κράτος μπορεί να επιλέγει τους συμμάχους της, η απάντηση είναι ότι ούτε η Κούβα το 1962 μπόρεσε να πάει με την τότε Σοβιετική Ένωση, ούτε τώρα η Ουκρανία μπορεί να ενταχθεί στο ΝΑΤΟ. Οι μεγάλες δυνάμεις, δυστυχώς, διαφεντεύουν τον κόσμο και ορίζουν την ανεξαρτησία των υπόλοιπων κρατών κατά το δοκούν. Μακάρι να ήταν διαφορετικά. Αυτός ο πόλεμος δεν έπρεπε να αρχίσει. Το είπε και ο ίδιος ο Τραμπ σε μια κρίση αλήθειας *''εγώ δεν θα συναινούσα ποτέ σε αυτόν τον πόλεμο''*. Αλλά το δήλωσαν και αρκετοί άλλοι αμερικανοί. Η ιστορία διδάσκει και όποιος δεν τη λαβαίνει υπόψη της και δεν συμμορφώνεται με τα διδάγματά της βγαίνει πάντα χαμένος, όπως εν προκειμένου η Ουκρανία και μαζί της ολόκληρη η Ευρώπη.

Εκείνοι που έζησαν τη φρίκη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου έχουν πεθάνει και οι νεότεροι φαντάζονται έναν πόλεμο όπως τον παρουσιάζουν οι ηρωικές ταινίες του Χόλυγουντ. Ο πόλεμος δεν είναι ηρωισμός, είναι φρίκη, είναι οδυρμοί των μανάδων που χάνουν τα παιδιά τους, είναι γκρεμισμένα σπίτια, είναι μια συμφορά. Το ερώτημα λοιπόν δεν είναι αν θα αντέξουμε να δούμε φέρετρα με σημαία, αλλά αν θέλουμε να τα δούμε.

Μήνυμα Δημάρχου Λίμνης Πλαστήρα για τις Γιορτές

Η γέννηση του Χριστού στην ταπεινή φάτνη, αποτελεί διαχρονικό συμβολισμό και ανάδειξη πανανθρώπινων αξιών, όπως αγάπη, αλληλεγγύη, γέννηση ελπίδας. Είθε αυτά να σημάνουν ατομική και συλλογική αναγέννηση, μαζί με την έλευση του νέου έτους 2026 να σηματοδοτήσει μια χρονιά Ειρήνης και Προόδου, για μια Κοινωνία ελπιδοφόρα και δίκαιη.

Εκ μέρους της δημοτικής αρχής, όλων των δημοτικών συμβούλων και των εργαζόμενων στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, σφίγγω νοερά το χέρι και σας εύχομαι από καρδιάς,

Χρόνια Πολλά και ευλογημένα,
Αγάπη, Υγεία, Δημιουργία!
ΕΙΡΗΝΙΚΗ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ το 2026!

Παναγιώτης Νάνος

Μήνυμα για τις γιορτές

Με την ευκαιρία των γιορτών των Χριστουγέννων εύχομαι σε όλους τους Μορφοβουνιώτες και φίλους του χωριού μας καλές γιορτές και ευτυχισμένος και ειρηνικός ο καινούργιος χρόνος.

Δημήτρης Τσιαντής
Πρ. Δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα – μέλος Δ.Σ. της Κ.Ε.Δ.Ε.

Η στροφή του κεντρικού δρόμου εισόδου στο χωριό από Μεσενικόλα, πάνω από τα Πανταζέικα. Κάποιος πρέπει να ενδιαφερθεί πριν θρηνήσουμε θύματα.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ: Δεν μας ενημέρωσε ακόμη κανένας από τους δύο δημάρχους, πρώην και νυν για τη διακοπή των εργασιών του βιολογικού καθαρισμού. Περιμένουμε…

Οκτώβρης - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2025
Αριθμός Φύλλου 102
Τριμηνιαία Περιοδική Εκδοση
του Συνδέσμου των Απανταχού Μορφοβουνιωτών
Ιδρυτής: Μάρκος Τσούλας

Ιδιοκτήτης:
Σύνδεσμος των Απανταχού Μορφοβουνιωτών

Εκδότης:
Σπύρος Κοντοστέργιος

Διευθυντής:
Γιώργος Βασιλούλης
6974894058

Την εφημερίδα επιμελείται Συντακτική Επιτροπή
που την απαρτίζουν τα μέλη του Δ.Σ. του
Συνδέσμου των απανταχού Μορφοβουνιωτών

Κωδικός: 214547
Ηλεκτρονικός Σχεδιασμός: Γεώργιος Γέρμανος

Η Μορφοβουνιώτικη Φωνή δέχεται για δημοσίευση πρωτότυπα θέματα με περιεχόμενο επιστημονικό, εγκυκλοπαιδικό, επικαιρότητας, κοινωνικό, ψυχαγωγικό. Δεν επιτρέπεται η δημοσίευση ύλης που αναφέρεται σε προσωπικά θέματα ή περιέχει φράσεις, λέξεις ή εικόνες που μπορούν να προκαλέσουν δυσμενή σχόλια και αντιπαραθέσεις.
Τα δημοσιευμένα κείμενα εκφράζουν απόψεις των συντακτών και όχι απαραίτητα την εφημερίδα και τον Σύνδεσμο.

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: **morfovuni@yahoo.gr**
Ταχυδρομική Διεύθυνση: Αγίας Αναστασίας 5,
Περισσός - Νέα Ιωνία, Τ.Κ. 142 32, Αττική
Τηλέφωνο 210 2522596, Fax 210 2518283

Εκτύπωση: Εκτυπωτική Καρδίτσας ΙΚΕ
2441020257 - ektgr@otenet.gr

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Απώλειες

Έφυγαν από κοντά μας ο Σκούφης Η. Θωμάς, ετών 79 και η Νάνου Ευαγγελία, σύζυγος Δημ. Νάνου, ετών 87. Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

	Ευρώ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	
Καφεντζής Ιωάννης	20
ΑΘΗΝΑ	
Γαλανούλη Ευριπίδη οικογένεια, Αθήνα,	100
(στη μνήμη του πρόσφατα θανόντος Ευριπίδη)	
Ευαγγέλου Ιωάννη οικογένεια, Λάρισα	50
Ευαγγέλου Θωμάς, Αθήνα	30
Ξυνόγαλος Θωμάς, Αθήνα	30
Σκούφης Αναστάσιος, Καμ. Βούρλα	50

Μπορείτε να καταθέτετε τη συνδρομή σας
στην τράπεζα ALPHA BANK
GR 460 140 3610 3610 0200 201 2249

Παρακαλείσθε να καταχωρείτε το όνομά σας
στην κατάθεση για να σας
σταλεί η απόδειξη είσπραξης.

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΙΣ
ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

Με έγγραφό του στους ιδιοκτήτες ακινήτων ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ενημερώνει ότι παρατείνεται μέχρι 21/1/2026 ή προθεσμία κατάθεσης αίτησης για στεγαστική συνδρομή. Όσοι επιθυμούν και πληρούν τις προϋποθέσεις, πρέπει να καταθέσουν αιτήσεις και σχετικά δικαιολογητικά.

Οι ιδιαιτερότητες των κατολισθήσεων στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα είχαν τεθεί από τον δήμαρχο υπόψη του υφυπουργού κ. Κατσαφάδου και του Γ.Γ. κ. Καμπούρη σε συνάντηση που είχαν στον Παλαμά. Σύμφωνα με την αρ. 72745/ΔΑΕΦΚ-ΚΕ/Α321 απόφαση του Υφυπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (ΦΕΚ 6237/Β/21-11-2025), η προθεσμία υποβολής αιτήσεων χορήγησης στεγαστικής συνδρομής για την αποκατάσταση των κτιρίων παρατείνεται μέχρι 21/1/2026.

Επιπλέον ενημέρωση και βοήθεια στους πληγέντες παρέχει ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα σε όσους κατέχουν Π.Α.Ε.Ε.Κ. - Ε.Ο.Α.Κ.Κ., οι οποίοι μπορούν να επικοινωνήσουν άμεσα με τον μηχανικό του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα στα τηλέφωνα 2441352217 (κ. Παπαρίζος) και 24413-52227 (κ. Σανιδά). Πέραν των διαδικασιών για την στεγαστική συνδρομή, ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα διαθέτει μελέτη για κατεδαφίσεις με ευθύνη και δαπάνη του Δήμου, έργο που θα ξεκινήσει προσεχώς.

Δωρεά νέων βιβλιοθηκών και βιβλίων
στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα

Συνεχίζεται η δωρεά βιβλιοθηκών και βιβλίων στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα, από δημότες και πολίτες εκτός Δήμου, οι οποίοι εκτιμούν την προσπάθεια πολιτιστικής ανάπτυξης.

Πριν λίγο καιρό τα παιδιά του αείμνηστου Μάρκου Παπά, δώρισαν μέρος της βιβλιοθήκης του πατέρα τους στο Δήμο Λίμνης Πλαστήρα με εκατοντάδες βιβλία ιστορικού, λογοτεχνικού, παιδαγωγικού περιεχομένου. Ο Μάρκος Παπάς ήταν μάχιμος δάσκαλος, ποιητής και συγγραφέας, ενώ είχε ασχοληθεί με την Τοπική Ιστορία. Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα δημιούργησε την **Αρχειακή Βιβλιοθήκη Μάρκου Παπά** και ήδη συντάσσεται ο κατάλογος των βιβλίων. Πριν λίγες μέρες ο γιος του επισκέφθηκε την Βιβλιοθήκη του Δήμου στο Μορφοβούνι και είδε το πως αξιοποιήθηκε η δωρεά.

Ομοίως δημιουργήθηκε «**Αρχειακή Βιβλιοθήκη Χρήστος Τσάβαλος**», έπειτα από δωρεά της οικογένειας του πολιτικού μηχανικού αειμνήστου από το Μορφοβούνι. Περιλαμβάνει δεκάδες βιβλία με αρχιτεκτονικό κυρίως και τεχνικό περιεχόμενο, η ίδια οικογένεια είχε παραχωρήσει παλαιότερα υλικό και βιβλία αρχειακού ενδιαφέροντος.

Τέλος, πριν λίγες ημέρες από ο κ. **Π. Κολοκύθας** δώρισε εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος – Larousse Brittanica, 61 τόμοι, σε άριστη κατάσταση, μαζί με την ξύλινη θήκη.

Ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα ευχαριστεί τους δωρητές για τις ευγενικές προσφορές, τι οποίες θα αξιοποιήσει μέσα από το Ψηφιακό Αποθετήριο που ήδη έχει αναπτύξει. Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος Smart City και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, έργο ύψους 208.000 ευρώ, θα αναδειχθεί το ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην κ. Ιωάννα Τσιλιμίγκα-Σανιδά, τηλ 24413.52227

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΟΡΦΟΒΟΥΝΙΩΤΩΝ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Ο Σύλλογος Μορφοβουνιωτών Ν. Μαγνησίας πραγματοποίησε την Κυριακή 7 Δεκεμβρίου 2025 στις 11 το πρωί Γενική Συνέλευση με θέματα:

- Απολογισμός απερχόμενου Δ.Σ
- Οικονομικός απολογισμός
- Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής
- Υποβολή υποψηφιοτήτων για το νέο Δ.Σ.
- Εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. και Ε.Ε.

Η συνέλευση πραγματοποιήθηκε σε πολύ καλό κλίμα με μικρή όμως συμμετοχή των συγχωριανών μας δυστυχώς. Έγινε απολογισμός πεπραγμένων του απερχόμενου ΔΣ και ακολούθησε συζήτηση για θέματα που αφορούν το χωριό μας και τη λειτουργία του Συλλόγου. Τον λόγο πήραν αρκετοί από τους παρόντες όπως ο κ. Ηλίας Νασιάκος, ο οποίος εξήρε την προσπάθεια που γίνεται για να διατηρείται ενεργός ο Σύλλογος. Μετά και τον οικονομικό απολογισμό ακολούθησε ψηφοφορία που ανέδειξε και το νέο ΔΣ του Συλλόγου που αποτελείται από τους κάτωθι:

Πρόεδρος : Σταμογιώργος Ηλίας
Αντιπρόεδρος: Βασιλούλης Κων/νος
Γραμματέας : Κατσακιώρη Σοφία
Ταμίας : Αποστόλου Ηλίας
Μέλη : Ντόντης Θεόδωρος
Γαλανούλης Θωμάς
Λάμπης Ηλίας

Καλή και δημιουργική θητεία ευχόμαστε!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το ΔΣ του Συλλόγου ευχαριστεί θερμά τον κ. Δημήτριο Καλαντζή για την προσφορά παραδοσιακών στολών στον Σύλλογό μας για τις ανάγκες του Χορευτικού μας.

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΓΕΝΝΗΣΗ

Η Αμαλιάννα Σταμογιώργου (του Ηλία και της Δέσποινας) και ο σύζυγός της Γιάννης Σούλης έφεραν στον κόσμο το δεύτερο παιδί τους (κοριτσάκι). Τους ευχόμαστε ολόθερμα να τους ζήσει.

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

α) ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ

Θα ακολουθήσει ενημέρωση και από τη σελίδα μας στο facebook αλλά και με επιστολή για την καθιερωμένη κοπή πίτας στο προσεχές διάστημα (2026).

β) ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ

Κάθε Δευτέρα στις 7:00 μ.μ. και στα γραφεία του συλλόγου μας λειτουργεί το χορευτικό μας με τη συμμετοχή χωριανών και φίλων του χωριού μας. Καλούμε όσους από τους συγχωριανούς επιθυμούν να συμμετέχουν να έρθουν στα γραφεία μας την καθορισμένη ώρα και ημέρα

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

Υπενθυμίζουμε ότι όσοι Βουνεσιώτες του Βόλου είτε επιθυμούν να επικοινωνήσουν με τον Σύλλογο είτε θέλουν να δημοσιευθεί στην εφημερίδα κάποιο κοινωνικό γεγονός που τους αφορά, μπορούν να απευθύνονται στα τηλέφωνα:

6974785222 – Σταμογιώργος Ηλίας
6977680825 – Βασιλούλης Κων/νος
6979506161 – Κατσακιώρη Σοφία

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Miaritis team - Μιαρίτης Κων/νος
Super market - Μορφοβούνι
Διανομή κατ' οίκον
Τηλ .: 2441095229 Κιν .: 6973416467

ΔΙΑΦΗΜΙΖΟΜΕΝΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Παρακαλούμε τους διαφημιζόμενους επαγγελματίες να συνδράμουν στην έκδοση της εφημερίδας στον λογαριασμό με αριθμό
IBAN **GR 46 0140 3610 3610 0200 2012 249** ALPHA BANK

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ
Αποστόλης Δ. Καπερώνης
Μεσενικολίτικα λουκάνικα με πράσο
Τμώλου και Γρηγορίου Ε' 74
Βύρωνας
Τηλ.: 210 76 66 375
Οικ.: 210 76 59 336 & 210 76 61 713

Προμηθέας EST. 1998 Ό,τι θέλετε, όταν το θέλετε
ΣΧΟΛΙΚΑ | ΧΑΡΤΙΚΑ | ΒΙΒΛΙΑ | ΤΣΑΝΤΕΣ | ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ | ΕΠΟΧΙΚΑ | ΔΩΡΑ | ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ Η/Υ & ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ
Ι. ΚΟΡΟΜΠΙΛΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. - ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ - ΚΑΡΔΙΤΣΑ - 2441025226 - info.epromitheas@gmail.com - www.e-promitheas.gr

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΕΝΤΑΞΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ Γυμνάσιο Μεσενικόλα, το οποίο μετατρέπεται σε Δημοτικό Μουσείο Ιστορίας, επένδυση προϋπολογισμού 800.000 €. Ήδη έχει εξασφαλιστεί δωρεά 2.500 ειδών και τεκμηρίων ιστορίας του Μεσενικόλα και αναμένεται να δημιουργηθεί ένα σπουδαίο Μουσείο.

ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΟ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΝ, προϋπολογισμού 290.000 €. Οι εργασίες εκτελούνται στον οικισμό Άγιος Αθανάσιος Λαμπερού, Κερασιάς, Μεσενικόλα, Μοσχάτου και Φυλακτής.

ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΣΠΑ ΜΕ 442.860 €. Σημαντική επιτυχία του δημάρχου ο οποίος εκπόνησε την δράση «Διεθνή Συμπόσια Γλυπτικής και Biennale Νέων Καλλιτεχνών» του Δήμου, έργο το οποίο θα ολοκληρώσει την εικαστική ανάπτυξη του Υπαίθριου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στο Μορφοβούνι, προϋπολογισμού 442.860 €, το 2026 ξεκινούν τα έργα.

ΝΕΕΣ ΕΝΤΑΞΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΝ 2,5 εκατ. €: Την υποβολή προς ένταξη νέων έργων αισθητικών αναπλάσεων στις κοινότητες, αποφάσισε ο Δήμος με εισήγηση του δημάρχου Π.Νάνου, σε πέντε υποέργα: 1ο: Νεοχώρι, Καρίτσα, Καρβασαράς – 690.000 €, 2ο: Φυλακτή, Κρυονέρι, Κερασιά – 520.000 €, 3ο: Πλατεία Μπελοκομίτη – 240.000 €, 4ο: Πλατεία Καλυβίων Πεζούλας – 750.000 €, και 5ο Μορφοβούνι, Μεσενικόλας, Λαμπερό – 240.000 €.

ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ ΣΤΟ ΕΣΠΑ ΤΟ Π.Π.Ι. ΠΕΖΟΥΛΑΣ με 545.000 €. Μία ακόμα σημαντική επένδυση εξασφάλισε ο Δήμος μας στον τομέα της Υγείας αυτή τη φορά. Εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ το **Πολυδύναμο Περιφ. Ιατρείο Πεζούλας»** με προϋπολογισμό 545.000 €. Καθοριστική η συμβολή του Δήμου, αν και είναι ευθύνη της 5ης ΥΠΕ Θεσσαλίας, ο Δήμος ετοίμασε τις μελέτες, παραχώρησε το κτίριο, ενώ οι «Κτιριακές Υποδομές ΑΕ», κρατική εταιρία, θα υλοποιήσει το έργο. Πλέον των εργασιών αναβάθμισης των υποδομών, υπάρχει και άλλη δέσμευση πίστωσης της 5ης ΥΠΕ για ιατροτεχνολογικό εξο-

πλισμό προϋπολογισμού 60.000. €. Το ΠΠΙ θα στεγαστεί στο παλαιό Δημαρχείο Νευρόπολης στα Καλύβια Πεζούλας και έχει συνολικό εμβαδό 600 τ.μ. Σύμφωνα με τα σχέδια στον όροφο θα στεγασθούν Παιδιατρείο, Τακτικά Παθολογικά Ιατρεία Α και Β, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, (ΤΕΠ χειρουργικό - ΤΕΠ παθολογικό), εργαστήρια, γραφεία και εφημερείο ιατρών, θάλαμος βραχείας νοσηλείας, βοηθητικοί χώροι, WC κοινού και ΑΜΕΑ, κ.α. Στον εξωτερικό χώρο διαμορφώνονται χώροι στάθμευσης, πεζοδρόμια με πλακόστρωτα προσβάσιμα σε ΑΜΕΑ, κ.α. Η διάρκεια της πράξης ένταξης ορίστηκε από 15/4/2026 μέχρι 31/12/2029.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ για τα μεγάλα έργα του Δήμου. Ο κ. Νάνος ενημέρωσε τον κ. Κουρέτα για την πορεία υποβολής των φακέλων έργων, με 11 προτάσεις αισθητικών αναπλάσεων, 4 έργα ενεργειακής αναβάθμισης 1.5 εκατ. €, οι «πράσινες διαδρομές» με έργα αναψυχής με τουριστικό ενδιαφέρον, για τα οποία αναμένονται εγκρίσεις από το Δασαρχείο Καρδίτσας. Συζητήθηκε η βελτίωση του παραλίμνιου οδικού άξονα, η σύνδεση Λίμνης Πλαστήρα με την Αργιθέα μέσω Φυλακτής – Πετρίλου, καθώς και άλλες υποδομές που αναβαθμίζουν το τουριστικό προϊόν της Λίμνης Πλαστήρα και αυξάνουν την παραμονή των επισκεπτών στη Λίμνη Πλαστήρα. Ο κ. Νάνος υπέβαλε πρόταση βελτίωσης αθλητικών εγκαταστάσεων με στόχο την σταδιακή μετατροπή της Λίμνης σε μόνιμο αθλητικό προπονητικό κέντρο. Επίσης συζητήθηκε το θέμα της αποκατάστασης του Λαμπερού, αρμοδιότητας της Κοινωνικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΙ ΓΓ για το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Aqualoops4Med, στο Πανεπιστήμιο της Potenza στην Περιφέρεια Basilicata Ιταλίας η 3η αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Aqualoops 4Med, που υλοποιούν Ισπανία, Ελλάδα και Ιταλία. Τη χώρα μας εκπροσωπούν το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα. Αντικείμενο του προγράμματος είναι η διαχείριση και επανάχρηση των νερών, ιδιαίτερα χρήσιμο εν όψη κλιματικής κρίσης και μείωσης των υδάτινων πόρων.

ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ Ο Γ.Γ. ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ κ. Β. Μπράντζος, έπειτα από πρόσκληση της Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. στην Ένωση Γραμματέων. Κατά την 3ήμερη παραμονή είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και να συζητήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση στους ΟΤΑ.

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία 4 Ευρωπαϊκά Προγράμματα Erasmus+ στη Λίμνη Πλαστήρα το 2025. Περισσότεροι από 120 ξένοι φοιτητές, από 21 χώρες φιλοξενήθηκαν από το Δήμο Λίμνης Πλαστήρα στις κατασκηνώσεις της Νεράϊδας για το έτος 2025.

Τριάντα (30) Παιδιά από την Μαριούπολη Ουκρανίας φιλοξενήθηκαν στην Κατασκήνωση Νεράϊδας, από το Δήμο μας, σε συνεργασία με την Ένωση Δήμων Ουκρανίας. Στην επίσημη έναρξη των κατασκηνώσεων Νεράϊδας τα παιδιά υποδέχθηκαν ο υπουργός κ. Τσιάρας, ο δήμαρχος κ. Νάνος ο αντιδήμαρχος Τρικκαίων κ. Λάπας, και ο πρόεδρος των κατασκηνώσεων κ. Στεργιόπουλος.

Αντιπροσωπεία του Γερμανικού Ινστιτούτου Friedrich Ebert Stiftug, με επικεφαλής την διευθύντρια κ. Regine Schubert και τα στελέχη κ. Φωτεινή Δανιήλ και Στέφ. Σπηλιοτόπουλου. Την αντιπροσωπεία συνόδευαν η κ. Δ. Γούλα, γραμματέας Εργατικού Κέντρου Καρδίτσας και ο κ. Ν. Γανιάς, γραμματέας ΠΑΣΟΚ Καρδίτσας.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΡΟΞΕΝΟΥ κ. Mark Strohmenger με συνεργάτες, πραγματοποιήθηκε σε ανταπόδοση της επίσκεψης του δημάρχου κ. Νάνου στο Προξενείο της Θεσσαλονίκης. Στο καλωσόρισμα ο δήμαρχος δήλωσε χαρά για την επίσκεψη και την συνεργασία διότι «αυτά που ενώνουν είναι περισσότερα από τα δύσκολα που μας χωρίζουν», όπως χαρακτηριστικά είπε. Ο δήμαρχος ανέφερε ότι αναγνωρίστηκε μαρτυρικός ο Δήμος με 5 χωριά, με ιστορική και ηθική δικαίωση των κοινοτήτων, ενώ στην ίδια κατηγορία υπάρχουν και άλλα χωριά του Δήμου για τα οποία γίνεται προσπάθεια για αναγνώριση και αυτών.

Ο κ. Strohmenger ανέφερε ότι είναι αδιανόητα όσα έγιναν στον Β Παγκόσμιο Πόλεμο και ότι δεν πρέπει να έχουμε ποτέ πια παρόμοια τραγικά γεγονότα. Ακολούθησε συμβολική κατάθεση στεφάνου στο μνημείο των πεσόντων του Μορφοβουνίου και επίσκεψη στο Υπαίθριο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Εκεί ξεναγήθηκαν από το δήμαρχο και έγινε παρουσίαση των γλυπτών από 1ο Διεθνές Συμπόσιο Γλυπτικής, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Ελληνογερμανικό Ταμείο για το Μέλλον.

ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ Πρόγραμμα Erasmus για φυσικές καταστροφές ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, ο οποίος εκπροσωπείται από τον Γενικό Γραμματέα κ. Β.Μπράντζο και την αντιδήμαρχο κ Β.Ξηροφώτου, οι οποίοι μετέβησαν στην Βαλένθια για την έναρξη του προγράμματος. Συμμετέχουν φορείς από Ισπανία, Ιταλία, Ρουμανία, Δανία, ενώ τη χώρα μας εκπροσωπεί ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΟΡΕΙΝΩΝ ΔΗΜΩΝ κατέθεσε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα, μέλος Επιτροπής Ορεινότητας ΚΕΔΕ. **Ο κ. Νάνος μιλώντας στο Συνέδριο της ΚΕΔΕ** στην Αλεξανδρούπολη, έθεσε πρώτο το δημογραφικό πρόβλημα, *«το οποίο αποτελεί μείζον εθνικό θέμα αλλά και ζήτημα επιβίωσης των ορεινών χωριών που αν δεν αντιμετωπιστεί, θα καταρρεύσει η χώρα στην ύπαιθρο με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ίδια την ύπαρξή της»,* ανέφερε χαρακτηριστικά. Μίλησε για την αποκτηθείσα εμπειρία από το πρόγραμμα «Επιστροφή στην Πατρίδα» που υλοποιεί ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα, ενώ ανέφερε ότι το πρόβλημα είναι πιο σύνθετο, διότι ξεπερνά τις οικονομικές συνιστώσες και την απασχόληση όπου οι περισσότεροι εστιάζουν. Πρότεινε να γίνει στη Λίμνη Πλαστήρα συνέδριο της ΚΕΔΕ για το σκοπό αυτό, αλλά με σωστή προετοιμασία ολοκληρωμένων προτάσεων που να οδηγούν σε πολιτικές επίλυσης του δημογραφικού και όχι σε αποσπασματικές ενέργειες, ευχολόγια και διαπιστώσεις. Το δεύτερο θέμα που έθεσε ο δήμαρχος ήταν το έλλειμα των υδάτινων πόρων και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να μην καταστραφεί η αγροτική οικονομία της χώρας.

Στο περιθώριο του Συνεδρίου της ΚΕΔΕ, συνεδρίασε διευρυμένα το Δ.Σ. του Δικτύου Πόλεων για την Ανθεκτικότητα, εκεί μίλησε ο δήμαρχος Λίμνης Πλαστήρα και ιδρυτικό μέλος του Δικτύου κ. Νάνος, αναφερόμενος στην ανάγκη προμήθειας εξοπλισμού για πυροπροστασία, καθώς και την αύξηση του αριθμού πρόσληψης εποχικού προσωπικού.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ 1ου ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ ΟΡΕΙΝΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΛΑΣΤΗΡΑ με Διεθνή Συμμετοχή. Ήταν ο 5ος αγώνας της διοργάνωσης Enduro Greek Series, συμμετείχαν 270 αθλητές σε όλες τις κατηγορίες, εξ' αυτών οι 15 ήταν από τα γειτονικά Σκόπια, Βουλγαρία, Λετονία, Ουαλία και ΗΠΑ. Στην απονομή των βραβείων ο δήμαρχος κ Νάνος, ανέφερε ότι το ορεινό ποδήλατο αποτελεί διαχρονική προτεραιότητα και αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων της Λίμνης. Οι υπάρχοντες ποδηλατόδρομοι για τα συμβατικά ποδήλατα αλλά και τα υδροποδήλατα, αποτελούν μέρος της ταυτότητας της Λίμνης.

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΜΕΛΕΤΗ για ενιαίο ποδηλατοδρόμου περιμετρικά της Λίμνης μήκους 85 χιλιομέτρων, έργο το οποίο θα ενταχθεί στο ΕΣΠΑ. «Στόχος είναι η Λίμνη Πλαστήρα να ενταχθεί στον διεθνή εναλλακτικό αθλητικό τουρισμό, να καταστεί αναγνωρίσιμο τοπόσημο με σαφή αναπτυξιακή προοπτική.», όπως δήλωσε ο δήμαρχος κ. Νάνος.

ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΗΠΩΝ συμμετέχει ο Δήμος με το μοναδικού σχολείο, το Κρυονέρι. Στόχος του προγράμματος είναι οι μαθητές βιωματικά να προσεγγίσουν τη διαδικασία παραγωγής καθημερινών τροφίμων, να έλθουν σε επαφή με το χώμα, τα εργαλεία, να φυτέψουν μόνοι τους λαχανικά.

ΔΥΟ ΣΠΟΥΔΑΙΟΙ ΤΟΜΟΙ της «Ιστόρησης» με πλούσιο υλικό της τοπικής μας ιστορίας εκδόθηκαν το 2025 από το δήμαρχο λίμνης Πλαστήρα. Ο 8ος τόμος κυκλοφόρησε τον Ιούνιο (2025) και ήταν αφιερωμένος στα εκκλησιαστικά μνημεία της Λίμνης Πλαστήρα, αλλά και τα θρησκευτικά τεκμήρια, Σπάνιο φωτογραφικό υλικό και κείμενα για κάθε χωριό. Ο 9ος τόμος είναι αφιέρωμα στην Παιδεία στα Άγραφα και τα σχολεία των παραλίμνιων κοινοτήτων. Όλοι οι τόμοι διατίθενται ελεύθερα από την Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα https://plastiras-ota.gr/digital-books-museum.

Ειδικά για το Μορφοβούνι έρχονται στο φως της δημοσιότητας άγνωστες πτυχές της ιστορίας των εκκλησιών, όπως και οι ιερείς από το 15ο αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Υπάρχουν σημαντικά άρθρα τα οποία αναδεικνύουν αθέατες πτυχές της εκκλησιαστικής Παράδοσης, το ρόλο των γυναικών στην διατήρηση της θρησκευτικότητας. λαϊκά ήθη και έθιμα, κ.α. Ο τόμος διατίθεται ελεύθερα από την ιστοσελίδα του Δήμου, https://plastiras- ota.gr/books/istorisi-8/

Παράλληλα με το 8ο τεύχος ξεκίνησε νέα εκδοτική δράση της «Ιστόρησης», με στόχο την ανάδειξη θεμάτων Τοπικής Ιστορίας. Κυκλοφορεί μονογραφία του δικηγόρου Χρ. Λιαπή, με τίτλο «Άγιος Σεραφείμ: από την Ιστορία στην Αγιότητα», ο οποίος φωτίζει πολύπλευρα τα ιστορικά γεγονότα και την προσωπικότητα του αγίου. https://plastiras-ota.gr/books/istorisi-8/

Ο Δήμος συμμετείχε στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου του Μαστού με ενημερωτική εκδήλωση που οργάνωσε στο δημαρχείο το προσωπικό «Βοήθεια στο Σπίτι». ομιλήτριες μαίες του Κ.Υ. Μουζακίου, με το οποίο συνεργάζεται ο Δήμος.

ΟΜΙΛΙΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ σε εκδήλωση για τις γυναίκες την οποία οργάνωσαν το Εργατικό Κέντρο και το Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας, σε συνεργασία με το Γερμανικό Ίδρυμα Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) της Αθήνας.

Τοποθέτηση Υδρομετρικού Αυτόματου Μετεωρολογικού Σταθμού (ΥΑΜΣ) στο Νεοχώρι, της Ε.Μ.Υ. Ο σταθμός είναι 1 από τους 30 που θα τοποθετηθούν σε όλη την Ελλάδα με στόχο την έγκαιρη προειδοποίηση φυσικών καταστροφών.

Στη Λίμνη βρέθηκε ο αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ. Ιερώνυμος και διέμεινε στο Νεοχώρι. Ο λόγος της επίσκεψης ήταν το Διεπιστημονικό Περιβαλλοντικό Συνέδριο με θέμα: «Επί τάς π(λ)ηγάς των υδάτων» με προσανατολισμό τη βιωσιμότητα και την αειφορία του Θεσσαλικού κάμπου, που οργάνωσε η Ιερά Σύνοδος. Τον Μακαριώτατο υποδέχθηκε ο κ. Τιμόθεος, ο υπουργός κ. Τσιάρας, ο δήμαρχος κ. Νάνος, κ.α. Στο περιθώριο ο δήμαρχος είχε κατ' ιδίαν επαφές με τον υπουργό, για το θέμα υπεράντλησης της Λίμνης Πλαστήρα αλλά και με τον αρχιεπίσκοπο κ. Ιερώνυμο, στον οποίο έθεσε θέματα ανάπτυξης κοινού ενδιαφέροντος.

Με επιτυχία το 13ο Πανθεσσαλικό Φεστιβάλ Ποίησης στη Φυλακτή, αφιερωμένο στη μνήμη του αδικοχαμένου Χρ. Διαμαντή, ποιητή, συνθέτη, σπουδαία πνευματική προσωπικότητα του τόπου μας, όπως ανέφερε ο δήμαρχος στο καλωσόρισμα. Ο κ. Νάνος συμμετείχε ως δήμαρχος και ποιητής, λέγοντας ότι ο Δήμος είναι σταθερά υποστηρικτής του Λόγου, της Τέχνης, του Πολιτισμού, διότι αυτό οφείλει να κάνει η σύγχρονη Αυτοδιοίκηση, να διεκδικεί την ελπίδα σε όλα τα επίπεδα.

Επίσκεψη στις βάθρες Μέγα Ρέμα – Καρβασαρά έκαμε ο δήμαρχος για να έχει προσωπική αντίληψη για μελέτη που είναι σε εξέλιξη και προβλέπει σύνδεση της κοινότητας Καρβασαρά με τη σπηλιά και τον καταρράκτη Καϊμακιά, βάθρες, Μέγα Ρέμα, Καραμανώλη.

Λαϊκές συνελεύσεις σε Μορφοβούνι και Νεοχώρι πραγματοποιήθηκαν, έγινε παραγωγικός διάλογος, καλόπιστη κριτική αλλά και στείρα αντιπολίτευση. Ο δήμαρχος κ. Νάνος απάντησε σε όλα τα ερωτήματα και ενημέρωση τους κατοίκους των δύο μεγαλύτερων κοινοτήτων για το έργο που έγινε, μοιράζοντας τον απολογισμό σε 4σέλιδο έντυπο με τα έργα που έχουν ολοκληρωθεί και όσα έχουν προγραμματιστεί.

Δύο νέους επιστήμονες προσλήφθηκαν για το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Κοινότητας του Δήμου Λίμνης Πλαστήρα. Πρόκειται για ψυχολόγο και Κοινωνική Λειτουργό.

Σπουδαίες προσωπικότητες της Τέχνης επισκέφθηκαν στο Υπαίθριο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, στο Μορφοβούνι, με ξεναγό τον δήμαρχο: Ο Μάνος Στεφανίδης, κριτικός τέχνης, καθ. Πανεπιστημίου Αθήνας, 25 χρόνια επιμελητής Εθνικής Πινακοθήκης, με δημόσιο λόγο στα ΜΜΕ, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές παραγωγές, κ.α. Ο γνωστός γλύπτης Κυριάκος Ρόκος, με σπουδαία διεθνή καλλιτεχνική διαδρομή, ομότ. καθηγητής Πανεπιστημίου, συγγραφέας κ.α. Η Ρουμπίνα Σαρελάκου, γνωστή χαράκτρια βραβευμένη σε Ελλάδα και Εξωτερικό, μεταξύ των άλλων και από την Ακαδημία Αθηνών. Ο Απ. Πίτσαβος, φιλότεχνος, τ. πρόεδρος Δημ. Πινακοθήκης Καρδίτσας. Οι διακεκριμένοι της Τέχνης εκφράστηκαν ιδιαίτερα θερμά για την προσπάθεια και δήλωσαν την πρόθεση να βοηθήσουν.

Αντί επιλόγου: Σεβόμενοι την απόφαση του Συλλόγου να περιορίσει σε μία σελίδα τα νέα του Δήμου, δίνουμε περιληπτικά τις ειδήσεις. Όποιος θέλει να μάθει περισσότερα, στην ιστοσελίδα του Δήμου αναλυτική παρουσίαση των θεμάτων και φωτογραφίες.

Συνάντηση των Φυγάδων Βουνεσίου με τον πρόεδρο της Κοινότητος Γιώργο Τσούλα

του Αγαπητού Κυρίτση Δημήτρη

Η δολοφονία του Θωμά Καραθάνου από την ομάδα ληστοσυμμοριτών του Θέου υπήρξε καταλυτική στην ψυχολογία των δοκιμαζόμενων συγχωριανών.

Οι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης έβλεπαν αιφνιδιαστικά τις «Εθνικές Ομάδες» να εισβάλουν στο χωριό, να πλιατσικολογούν τα σπίτια τους και να τους ξυλοκοπούν άγρια, χωρίς να έχουν κάποιον να τους υπερασπιστεί. Η ζωή μέσα στο χωριό ήταν επικίνδυνη. Μπροστά στον καθημερινό κίνδυνο, νηστικοί και ρακένδυτοι, προσπαθώντας να σώσουν τη ζωή τους, κρύβονταν μέρα-νύχτα σαν τ' αγρίμια σε δασωμένες περιοχές γύρω από το χωριό, αλλάζοντας συνεχώς λημέρια, μη τυχόν πέσουν στα χέρια των αδίστακτων διωκτών τους. Στη δύσκολη αυτή στιγμή ζήτησαν τη βοήθεια και την προστασία του προέδρου της Κοινότητος Γιώργου Τσούλα.

Ο Λάμπρος Κοντοστέργιος, που ανήκε στην ομάδα των «φυγάδων», θυμάται για αυτή τη συνάντηση:

«Μια μέρα (αρχές του Αυγούστου του 1945) ο Βασίλης Κατσίκας, που ήταν υπεύθυνος και καθοδηγητής της δικής μας ομάδας, μας συγκέντρωσε όλους στην περιοχή "Βρύση Κελεπούρι" και μας λέει: "Παιδιά, η κατάσταση δεν πάει άλλο. Ο κόμπος έφτασε στο χτένι. Βλέπετε τι γίνεται. Αυτοί, με αυτά που κάνουν, θα μας ξεκάνουν όλους. Κάτι πρέπει να κάνουμε. Σκέπτομαι να καλέσω τον πρόεδρο του χωριού, Γεώργιο Τσούλα, να συζητήσουμε, να δούμε τι θα κάνουμε. Χωριανός μας είναι, συγγενής μου. Πιστεύω πως θα καταλάβει τη θέση μας και θα μας βοηθήσει. Εμείς κάναμε μια συμφωνία στη Βάρκιζα, την τηρήσαμε και την τηρούμε."

Μπροστά στον φόβο, την αγωνία και την απελπισία μας συμφωνήσαμε όλοι. Στείλαμε αμέσως δικό μας άνθρωπο και καλέσαμε τον Γ. Τσούλα (φωτό) να έρθει να συζητήσουμε σε καθορισμένη ημέρα και ώρα, στη τοποθεσία "Στεφάνι", που βρίσκεται πάνω από το εξωκκλήσι του Αϊ-Λιά.

Ήρθε πράγματι ο Γ. Τσούλας μόνος του, στο μέρος που είχαμε συγκεντρωθεί.

Με την άφιξη του προέδρου, αμέσως ο Βασίλης Κατσίκας, με φανερή την ανησυχία στο πρόσωπό του, παρουσία όλων μας, του είπε:

"Άκουσε, μπάρμπα Γιώργο. Τα πράγματα εξελίσσονται άσχημα για το χωριό μας. Βλέπεις τι γίνεται. Οι ληστοσυμμορίτες αρπάζουν αδιακρίτως το βιος των συγχωριανών μας, βασανίζουν και τρομοκρατούν τον κόσμο. Χθες σκότωσαν τον Καραθάνο, αύριο θα έρθει και η δική μας σειρά. Το χωριό μας θα το καταστρέψουν αυτοί, θα το ρημάξουν, στο τέλος θα μας σκοτώσουν όλους. Αυτές τις δύσκολες ώρες που περνάμε όλοι μας, κάτι πρέπει να κάνουμε εσύ σαν πρόεδρος του χωριού και εμείς σαν Οργάνωση. Εσύ μπορείς να παρέμβεις στο σταθμό χωροφυλακής να μας προφυλάξει από τις επιδρομές των ληστοσυμμοριτών. Δεν πρέπει να αφήσουμε, μπάρμπα Γιώργο, να καταστραφεί το Βουνέσι."

"Εντάξει", είπε ο Γ. Τσούλας. "Μη φοβάστε. Σας διαβεβαιώνω ότι δεν πρόκειται να σας πειράξει κανείς. Ελάτε στο χωριό όποτε θέλετε."

Η διαβεβαίωση του Γ. Τσούλα μας γέμισε χαρά, θάρρος και ελπίδα πως τα βάσανά μας μπορεί να πάρουν τέλος.

Έτσι, πολλοί από εμάς, αυθόρμητα, χωρίς να πάρουμε ιδιαίτερες προφυλάξεις, μπήκαμε αμέσως στο χωριό και πήγαμε στα σπίτια μας. Είδαμε τους δικούς μας ανθρώπους και αρχίσαμε να βγαίνουμε στα μαγαζιά. Θέλαμε να ζήσουμε σαν άνθρωποι, όχι σαν αγρίμια. Δεν ήμασταν προδότες. Απλά το χρέος μας κάναμε προς την πατρίδα.»

Η σύλληψη του Βασίλη Κατσίκα και Αλέκου Μανώλη

Η διάλυση της Οργάνωσης Βουνεσίου

Ας δούμε την εξέλιξη των πραγμάτων, όπως την περιγράφει ο Λάμπρος Κοντοστέργιος, που έζησε από κοντά τα γεγονότα:

«Μετά από δυο-τρεις ημέρες από τη συμφωνία που κάναμε με τον πρόεδρο της Κοινότητος Γ. Τσούλα, οι υπεύθυνοι της οργάνωσης, Βασίλης Κατσίκας και Αλέκος Μανώλης, άρχισαν να κυκλοφορούν ελεύθερα στο χωριό και να βγαίνουν στα μαγαζιά.

Μια μέρα, τον Αύγουστο του 1945, καθόντουσαν κάτω από τη μεγάλη λεύκα, στο καφενείο του Η. Παλαπέλα, παίζοντας τάβλι, χωρίς να πάρουν κανένα προστατευτικό μέτρο.

Ξαφνικά εμφανίζεται ένα τμήμα της χωροφυλακής από τον Μεσενικόλα, οπλισμένο με αυτόματα όπλα. Περικυκλώνει όλο τον χώρο γύρω από το καφενείο που βρίσκονταν οι δύο αγωνιστές, τους συλλαμβάνει και τους οδηγεί δεμένους στο σταθμό χωροφυλακής του διπλανού χωριού. Αυθημερόν οδηγούνται στα κρατητήρια Καρδίτσας και από εκεί, με σύντομες διαδικασίες, εκτοπίζονται στη Ζάκυνθο. Τα δύο στελέχη του αγώνα θα απελευθερωθούν τον Φεβρουάριο του 1946, με τα μέτρα επιείκειας της κυβέρνησης.»

Η σύλληψη και ο εκτοπισμός των δύο κορυφαίων στελεχών του Βουνεσίου, που έγινε απρόοπτα, παρά τις διαβεβαιώσεις του προέδρου της Κοινότητος Γ. Τσούλα, στον οποίο οι φυγάδες επέδειξαν υπερβολική εμπιστοσύνη, έφερε νέο φόβο και αύξησε την αγωνία των «Φυγάδων» για την τύχη τους. Η οργάνωση έμεινε ακέφαλη από τα δύο έμπειρα και καταξιωμένα στελέχη που καθοδηγούσαν τον αγώνα.

Μέσα στη γενική κρίση που επικράτησε, ο Παυσανίας Τσούλας κάλεσε την ομάδα των «Φυγάδων» να συναντηθούν στη θέση «Βρύση Κελεπούρι», να συζητήσουν και να πάρουν νέες αποφάσεις για τον τρόπο που θα αντιμετώπιζαν τη νέα κατάσταση που διαμορφώθηκε.

Και συνεχίζει την αφήγησή του ο Λάμπρος Κοντοστέργιος, που ήταν παρών στη συγκέντρωση:

«Συγκεντρωθήκαμε περίπου 50 Βουνεσιώτες "φυγάδες", με πρωτοβουλία του Παυσανία Τσούλα, που όλοι μας σεβόμασταν και εκτιμούσαμε.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης εκτιμήσαμε πως ήταν αδύνατον, αλλά και επικίνδυνο, μια τόσο μεγάλη ομάδα ανθρώπων να κινούμαστε όλοι μαζί, διότι θα γινόμασταν εύκολα αντιληπτοί από τους διώκτες μας.

Μπροστά σε αυτή την εκτίμηση, ο Π. Τσούλας πρότεινε να χωριστούμε σε μικρές ομάδες και κάθε ομάδα ας πήγαινε όπου ήθελε και ας έπαιρνε όποια μέτρα μπορούσε για να προστατευτεί.

Απογοητευμένος από την πρόταση του Π. Τσούλα για τη διάλυση της ομάδας των αγωνιστών, με κίνδυνο να γίνουμε εύκολη λεία στα χέρια των διωκτών μας, γυρίζω και λέω στον Παυσανία:

"Παυσανία, μέχρι τώρα ήμασταν μαζί, βοηθούσε ο ένας τον άλλο. Τώρα μας λες να χωρίσουμε. Πού θα πάμε; Τι θα κάνουμε μόνοι μας και άοπλοι; Αυτοί θα μας εξοντώσουν όλους."

Σήκωσε τους ώμους του και δεν μου έδωσε καμία απάντηση.

Μείναμε σιωπηλοί και κοιταζόμασταν, βαθιά απογοητευμένοι από τη νέα εξέλιξη που άρχισαν να παίρνουν τα πράγματα.

Κάποια στιγμή πήρα το θάρρος και, απευθυνόμενος στους συναγωνιστές μου, τους λέγω:

"Παιδιά, όσοι θέλουν ας έρθουν μαζί μου. Θα πάμε στο χωριό και, αν τολμούν, ας έρθουν να μας πιάσουν. Εγώ αγρίμι στα βουνά δεν μένω."

Μαζευτήκαμε πέντε άτομα: εγώ, ο Θωμάς Κυρίτσης του Γεωργίου, ο Βάϊος Κυρίτσης του Δημητρίου, ο Βάϊος Καφετζής και ο Λευτέρης Ζαχαρής.

Αμέσως πήραμε αμίλητοι τον δρόμο να επιστρέψουμε στο χωριό.

Όταν φτάσαμε στο ξωκλήσι του Αϊ-Λιά, κοντοσταθήκαμε και κοιτάζαμε νοσταλγικά το χωριό. Φόβος μάς κυρίεψε όλους. Φοβηθήκαμε να μπούμε μέσα.

Γυρίζω στα παιδιά που ήμασταν μαζί και τους λέω, κουνώντας το κεφάλι: "Παιδιά, πάμε προς τη Ράζια..."

Συμφώνησαν όλοι μαζί μου. Αλλάξαμε δρόμο και φύγαμε προς τη Ράζια.

Πήραμε το δρομάκι που πάει από τον Αϊ-Λιά προς τα Ισιώματα και από εκεί, ακολουθώντας τον δρόμο Κορβίν – Αγία Παρασκευή – Πεταλίτη, να βγούμε κάτω στα ριζά του κάμπου, όπου βρίσκεται η Ράζια.»

«Πεινούσαμε τρομερά, είχαμε μέρες να βάλουμε μια μπουκιά ψωμί στο στόμα μας. Στον δρόμο που πηγαίναμε βρίσκουμε μια αγκορτσιά. Ανεβήκαμε πάνω όλοι και, από την πείνα που είχαμε, κοντέψαμε να φάμε και τα φύλλα. Αφού φάγαμε όσα αχλάδια μπορούσαμε, γεμίσαμε και τις τσέπες μας να έχουμε για αργότερα.

Πήραμε τον δρόμο και συνεχίζουμε την πορεία μας προς τη Ράζια. Ο φόβος πως θα γίνουμε αντιληπτοί μάς έκανε να αλλάζουμε συνέχεια θέσεις και να κρυβόμαστε μέσα σε θάμνους, ώστε να παρακολουθούμε τις κινήσεις των ληστοσυμμοριτών και της χωροφυλακής που έστηναν παντού ενέδρες για συλλήψεις.

Κάποια στιγμή βρεθήκαμε να κρυβόμαστε μέσα σε κάτι τούφες, στο ύψωμα Κοκοριάκος, που βρίσκεται πριν από το Πεταλίτη, απέναντι από την τοποθεσία Παλιόκαστρο.

Από το μέρος που ήμασταν κρυμμένοι, βλέπω μια ομάδα παρακρατικών να ανεβαίνει τον δρόμο από τον Πεταλίτη. Είχαν συλλάβει κάποιον, τον είχαν δεμένο με μία τριχιά και τον πήγαιναν στο χωριό. Προχωρώντας η ομάδα των παρακρατικών, όταν έφτασε στην Αγία Παρασκευή, σταμάτησε για να ξεκουραστεί.

Από τη θέση που ήμουν δεν μπορούσα να διακρίνω ποιον συνέλαβαν. Στράφηκα προς τους συντρόφους μου και τους λέω: "Παιδιά, θα πάω μέχρι τα καλύβια του Καρνάβα να δω ποιον έχουν πιάσει."

Παρά τις αντιρρήσεις τους για τον κίνδυνο που διέτρεχα, πέρασα από ένα δύσβατο δρομάκι κάτω από τη μύτη τους και βρέθηκα πάνω από τα Καλύβια του Καρνάβα, μέσα σε μια συστάδα θάμνων δίπλα στον δρόμο από όπου θα περνούσε η πομπή με τον κρατούμενο.

Όπως περίμενα και είχα στραμμένη την προσοχή μου στον δρόμο, βλέπω από την αντίθετη κατεύθυνση να έρχεται ο συγχωριανός μου Αναστάσιος Κυρίτσης, αδελφός του Θωμά, με τον οποίο ήμασταν "φυγάδες" μαζί.

Η ομάδα των παρακρατικών, που είχε καθίσει στην Αγία Παρασκευή, είχε ξεκινήσει εν τω μεταξύ να ανεβαίνει προς το χωριό και συναντήθηκε φάτσα με τον Αναστάσιο Κυρίτση, ακριβώς μπροστά μου.

"Γεια σου, πατριώτη", λέει κάποιος από τους παρακρατικούς στον Τάσο Κυρίτση.

"Γεια σας, παιδιά", λέει αυτός...

"Τον γνωρίζεις αυτόν ποιος είναι;" τον ρωτάει κάποιος από την πομπή και του δείχνει τον κρατούμενο.

"Ο Μαστραπάς είναι...", είπε ο Τάσος και έσκυψε το κεφάλι...

"Θα τον κάνουμε γαρούφαλο...", είπε γελώντας, και συνέχισαν τον δρόμο τους για το χωριό...

Ο Τάσος Κυρίτση έμεινε για λίγο στη θέση του σαστισμένος, χωρίς να ξέρει ποια κατεύθυνση να πάρει. Όταν απομακρύνθηκαν οι συμμορίτες, βγήκα από την τούφα όπου ήμουν κρυμμένος και εμφανίστηκα στον Τάσο, που έμεινε έντρομος από την απρόσμενη εμφάνισή μου.

"Τι έγινε, ρε Τάσο;" του λέω. "Πού πας;"

"Τι να γίνει...", μου είπε. "Έπιασαν τον αδελφό μου τον Γιάννη και τον έχουν κρατούμενο στο Μεσενικόλα. Τον χτύπησαν άσχημα. Μας πιέζουν να βρούμε και τον Θωμά να τον πείσουμε να παραδοθεί, διαφορετικά θα έχουμε όλοι μας κακά ξεμπερδέματα. Έμαθα πως είναι προς τα εδώ και ήρθα να τον πάρω. Μου υποσχέθηκαν πως, αν παραδοθεί, δεν θα πάθει τίποτα."

Του είπα πως ο Θωμάς είναι μαζί μας. Πήραμε τον δρόμο και φτάσαμε στο Κοκοριάκο, όπου ήταν κρυμμένοι οι άλλοι.

Μετά από πίεση και διαβεβαιώσεις του αδελφού του Τάσου ότι δεν πρόκειται να τον συλλάβει ούτε να τον κακοποιήσει η χωροφυλακή, ο Θωμάς αναχώρησε με τον αδελφό του για το χωριό. Φεύγοντας, μου άφησε ένα πιστόλι που είχε.

"Πάρ' το", μου είπε, "ίσως το χρειαστούμε..."

Όταν έφτασε στο χωριό (από ό,τι έμαθα αργότερα), συνελήφθη από τη χωροφυλακή, βασανίστηκε και μαρτύρησε για το πιστόλι που μου έδωσε...

Οι υπόλοιποι που μείναμε, μετά την αποχώρηση του Θωμά, πήραμε την απόφαση να πάει ο καθένας όπου μπορούσε για να προστατευτεί. Εγώ επέστρεψα και έμεινα κρυμμένος στα καλύβια του Βασίλη Καρνάβα.»

«Ο μπάρμπα Βασίλης, που μ' αγαπούσε, φοβόταν πολύ από την παραμονή μου εκεί.

"Λάμπρο", μου είπε αμέσως, όταν πήγα στο καλύβι του και του ζήτησα να μείνω εκεί, "θα έρθουν να σε πιάσουν. Θα βρω κι εγώ τον μπελά μου. Μη κάθεσαι εδώ, τράβα για το χωριό."

"Φοβάμαι", του είπα. "Δεν πάω στο χωριό, θα με πιάσουν και τότε αλίμονό μου..."

Το βράδυ της ίδιας μέρας, ο μπάρμπα Βασίλης άφησε τα καλύβια του και ανέβηκε στο χωριό. Συνάντησε στα μαγαζιά τον Ευάγγελο Σανιδά, που είχε καλές σχέσεις με τις αρχές, και του αποκάλυψε πως κρυβόμουν στην καλύβα του.

"Πες του να έρθει εδώ", είπε στον Καρνάβα ο Ε. Σανιδάς. "Δεν πρόκειται να τον πειράξει κανείς. Αναλαμβάνω εγώ την ευθύνη πως δεν πρόκειται να πάθει τίποτα. Να μη φοβάται..."

Επιστρέφοντας ο μπάρμπα Βασίλης από το χωριό, χαμογελαστός, μου ανήγγειλε το ευχάριστο γεγονός.

"Λάμπρο, φύγε τώρα αμέσως για το χωριό. Δεν πρόκειται να σε πειράξει κανείς. Μου έδωσε τον λόγο του ο Ε. Σανιδάς."

Ο Ε. Σανιδάς ήταν γνωστός δεξιός και πίστεψα πως μπορεί να με προστατεύει.

Άφησα την καλύβα του Καρνάβα και γύρισα στο χωριό.»

Μορφο βουνιώ τικη ΦΩΝΗ

Η εφημερίδα είναι δική σας! Στείλτε μας τα νέα σας, τις απόψεις σας, τις παρατηρήσεις σας στο email morfovuni@yahoo.gr ή στη σελίδα μας στο Facebook μέχρι τις 10 Μαρτίου 2026 ώστε να δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο.

ΕΝΑ ΚΟΙΝΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΔΙΚΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΦΡΟΝΗΜΕΝΩΝ!

του Αλέξη Γαλανούλη

Με το κείμενο που ακολουθεί, ο Αλέξης τελεί ένα είδος μνημόσυνου για όλα εκείνα τα παλικάρια που η μοίρα τους στέρησε τη χαρά της ζωής και της δημιουργίας.

Θα άξιζε ίσως τον κόπο να κάνουμε μια αναφορά, ως ένα είδος «Κοινού Μνημόσυνο» που να ισχύει για όλους εκείνους που, ενώ τα έδωσαν όλα, δεν γεύτηκαν ποτέ, και τίποτε, από εκείνα που πιθανόν να ονειρεύονταν και να προσδοκούσαν να γευθούν κατά τη διαδρομή τους στη ζωή.

Υπήρχαν, και υπάρχουν, στον κόσμο μας άνθρωποι, άμοιροι, παραμελημένοι, και εγκαταλειμμένοι από θεούς και ανθρώπους. Άνθρωποι οι οποίοι υπηρέτησαν τον τόπο τους και την πατρίδα τους χωρίς καμία απολαβή, ή αναγνώριση της συμβολής τους στη ζωή. Άνθρωποι που ήρθαν και έφυγαν εντελώς μόνοι, χωρίς ποτέ να έχουν νιώσει ένα ψυχικό χάδι, μια αίσθηση χαράς και αγαλλίασης και ούτε ποτέ μια πράξη φιλανθρωπίας από το κοινωνικό περίγυρο. Δε βλάπτει κανέναν να γνωρίζει ότι στη ζωή υπάρχουν και άνθρωποι που χωρίς δικό τους φταίξιμο έχουν κληρονομήσει μια άχαρη και σκιερή πλευρά, και όψη, της ζωής. Είναι εκείνοι που νιώθουν εγκαταλελειμμένοι και κατατρεγμένοι από την ίδια τους τη μοίρα.

Άνθρωποι επηρεασμένοι, και χαρακτηρισμένοι από τις διάφορες κακουχίες, και τις συγκυρίες ασθενειών και πολέμων που έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια αγαπημένων προσώπων που οδηγούν κάποιους από τους συνανθρώπους μας στην απόλυτη μοναξιά και σε ανυπέρβλητα προβλήματα διαβίωσης.

Τέτοια σημάδια υπάρχουν παντού τριγύρω μας καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής μας αλλά δυστυχώς δεν έχουμε το χρόνο να τα παρατηρήσουμε, και όταν τα παρατηρούμε, σύντομα τα ξεχνούμε. Δυστυχώς, δεν βρίσκουμε ούτε δυο λόγια παρηγοριάς να τους πούμε να ελαφρύνουμε τον πόνο της ψυχής και της καρδιάς αυτών των από τη ζωή αδικημένων και απ’ τον περίγυρο παραμελημένων ανθρώπων. Τα συμβάντα που αναφέρονται πιο κάτω είναι ενδεικτικά και ισχύουν για όλους τους ανθρώπους διαχρονικά.

Απλώς εδώ θα αναφερθεί ένα ενδεικτικό παράδειγμα το οποίο είναι αντιπροσωπευτικό μιας ολόκληρης περιοχής των Αγράφων όπου, στις αρχές της δεύτερης δεκαετίας του περασμένου αιώνα – 1910 – 1912 – γεννήθηκε ένα παιδί από μια ευκατάστατη (για την εποχή εκείνη) οικογένεια. Οι προοπτικές και οι προσδοκίες για το μέλλον εκείνου του παιδιού ήταν αρκετά ρόδινες ή, ας πούμε, όμοιες με εκείνες του οποιουδήποτε άλλου παιδιού μιας ευκατάστατης οικογένειας πέντε αγοριών! Η μάνα βέβαια μπορεί και να μην ήταν τόσο χαρούμενη αφού είχε να φροντίσει πέντε αγόρια και έναν ολίγον τι αυταρχικό σύζυγο, όπως ήταν σχεδόν όλοι οι άνδρες της εποχής εκείνης. Η καημένη η ΜΑΝΑ, πέρα από τη φροντίδα των παιδιών και του συζύγου, είχε να συγυρίσει και το διώροφο, πέτρινο, κτήριο με τέσσερα ανώγια και τέσσερα κατώγια τα οικόσιτα ζώα, τις γίδες, ένα ή δύο γαϊδουράκια, ημίονους, ίσως και άλογα, όπως είχαν σχεδόν όλες οι οικογένειες των Αγράφων τότε. Μπορεί εμείς οι ίδιοι να μην έχουμε την ανάλογη πείρα, αλλά, μπορούμε να φανταστούμε την κούραση της γυναίκας εκείνης, με κάποια από τα αγόρια της να βρίσκονται πλέον στην εφηβεία και ένα σύζυγο όπως τον προσδιορίσαμε παραπάνω!

Βέβαια, το κάθε χωριό έχει τις δικές του ιστορίες και τα δικά του παραδείγματα ζωής αλλά σε γενικές γραμμές είναι όλα συγγενικά και διαχρονικά. Γι’ αυτό και αναφέρουμε εδώ το πιο ενδεικτικό παράδειγμα όλης της περιοχής. Το τελευταίο αγόρι της οικογένειας που αναφερόμαστε θα πρέπει να ήταν γύρω στα έξι, ή οχτώ, χρονών όταν η βασανισμένη Μάνα του αρρώστησε από την «Ισπανική Γρίπη» και σχεδόν αμέσως πέθανε. Φυσικό ήταν η οικογένεια εκείνη να ταρακουνηθεί και πιο πολύ το τελευταίο αγόρι από την απώλεια της μητέρας του. Τα δύο πρώτα παιδιά ήταν ενήλικα και όπως φαίνεται παντρεύτηκαν φέρνοντας στο μεγάλο «αρχοντικό» σπίτι δύο νεαρές γυναίκες που οπωσδήποτε βοήθησαν στη βελτίωση της οικογενειακής κατάστασης. Έτσι, κύλησαν κάμποσα χρόνια με κάπως πιο υποφερτή κατάσταση παρά την απώλεια της μητέρας των πέντε αγοριών. Το τελευταίο αγόρι όμως, που ήταν έξι, ή οχτώ, χρονών, έχασε τον προσανατολισμό του στη ζωή. (Ανοίγω εδώ μια παρένθεση για να σημειώσω τη σημαντικότητα και το ρόλο της Μάνας στην ανάπτυξη των παιδιών και γενικότερα της λειτουργίας του συνόλου της οικογένειας. Όλα τα παιδιά χρειάζονται τη Μάνα τους για να έχουν μια ομαλή εξέλιξη στη ζωή).

Τα γράφω όλα αυτά σε τούτη την επικοινωνία μου με το αναγνωστικό κοινό της εφημερίδας που κρατάτε στα χέρια σας, όχι μόνο από κοινωνική ευαισθησία αλλά και από κοινωνικό καθήκον στη μνήμη εκείνου του νεογέννητου παιδιού των Αγράφων εκείνης της οικογένειας ως ένα δείγμα του είδους της ζωής που μπορεί να προσδοκούσαν εκείνα τα παιδιά.

Ελπίζω πως και κάποιοι από τους σημερινούς νέους να θελήσουν να διαβάσουν το περιεχόμενο αυτού του «Κοινού Μνημόσυνου» για να μάθουν πόσο άτυχοι και βασανισμένοι έζησαν κάποιες γενεές στο παρελθόν και πόσο πιο τυχεροί μπορεί να είναι οι σημερινοί νέοι αν συγκρίνουν τη δική τους ζωή με εκείνη των αντίστοιχων νέων του περασμένου αιώνα. Θα μπορέσουν έτσι να δουν τη διαφορά και να εκτιμήσουν αυτά που έχουν σήμερα έστω και αν δεν είναι ικανοποιημένοι όσο θα ήθελαν, αφού πρώτα όμως, μπουν σον κόπο να διαβάσουν την πορεία της ζωής του πιο μικρού μέλους της οικογένειας που αναφέρουμε σήμερα.

Αυτό το παιδί λοιπόν που έχασε τη μάνα του σε ηλικία 6 ή 8 ετών, θα πρέπει να ήταν κάπου 22 χρονών το 1934 όταν κλήθηκε να υπηρετήσει τη θητεία του στο στρατό. Φυσικά ξεκίνησε με χαρά έχοντας πάρει την ειδικότητα του ασυρματιστή και επέστρεψε από στρατιώτης γύρω στο 1936 – 1937. Για να αποκτήσουμε μια καθαρή εικόνα αυτού του παιδιού πρέπει να φανταστούμε ένα άτομο να σφύζει από ζωή. Ήταν ψηλό, όμορφο και ρωμαλέο, με σκούρα σγουρά μαλλιά. Κατά το 1938, ή στις αρχές του 39, έδωσε λόγο γάμου με μια εξίσου όμορφη και ευκατάστατη κοπέλα από καλό συγγένειο του ίδιου χωριού των Αγράφων. Δεν είχε καλά, καλά, προφθάσει να χαρεί την ολοκλήρωση των στρατιωτικών του καθηκόντων και τον αρραβώνα μαζί όταν σύντομα μετά από αυτό απεβίωσε ο πατέρας του και φυσικά αναβλήθηκε ο γάμος με το κορίτσι που είχε δώσει λόγο. Το 1939 – 40, ο τότε «δικτάτορας» Μεταξάς κήρυξε επιστράτευση εξαιτίας της εισβολής των Ιταλών του Μουσολίνη στην Αλβανία οπότε η Ελλάδα αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει το γνωστό πλέον σε όλους μας «Αλβανικό Μέτωπο». Η «Μοίρα» έτσι το’ φερε, το τελευταίο παιδί της εν λόγω οικογένειας που είχε χάσει τη Μάνα του όταν ήταν 6 ή 8 ετών και τον πατέρα του λίγο μετά τον αρραβώνα, τώρα έπρεπε πάλι να υπηρετήσει την πατρίδα για δεύτερη φορά, ως ασυρματιστής όπως ήταν η ειδικότητά του, και όπως ξέρετε, οι ασυρματιστές βρίσκονται κοντά στην πρώτη γραμμή για να μπορούν να ενημερώνουν τη Διοίκηση της μονάδας τους για τις όποιες εξελίξεις των μαχών. Ο εν λόγω νέος νομίζω ότι ήταν στον ορεινό όγκο υψωμάτων της περιοχής ΚΙΑΦΕ ΛΟΥΖΙΤ 731, 71και ΜΡΕΚΟΥ ΡΑΠΙΤ που απέχει κάπου 20 χιλιόμετρα από το χωριό Κλεισούρα της Βόρειας Ηπείρου και δεσπόζει στον επαρχιακό δρόμο Βεράτι – Κλεισούρα – Πρεμετί – Κόνιτσα – Ιωάννινα. Ευρισκόμενος στο ύψωμα αυτό λοιπόν, ο εν λόγω ασυρματιστής, με τον ασύρματο στην πλάτη, κυριολεκτικά σκεπάστηκε από τις απανωτές ρίψεις οβίδων, και τις εκτινάξεις των χωμάτων οπότε διακόπηκε η επαφή του με την Διοίκηση της μονάδας του. Η Διοίκηση λοιπόν, ανησύχησε και έστειλε κάποια άτομα για τον εντοπισμό του (όχι τόσο πολύ για τον ίδιο) όσο για τον ασύρματο. Ο εν λόγω ασυρματιστής βρέθηκε καλυμμένος από τα χώματα σε κατάσταση ισχυρού «σόκ» και ψυχικού κλονισμού και φυσικά μεταφέρθηκε στα μετόπισθεν της υγειονομικής μονάδας του στρατού. Εκεί του παρασχέθηκαν κάποιες βοήθειες και μετά από σύντομο χρονικό διάστημα αποφασίστηκε ότι έπρεπε να επιστρέψει στον τόπο του γιατί δεν μπορούσε να συνεχίσει τα στρατιωτικά του καθήκοντα στην ψυχική κατάσταση που βρίσκονταν. Η Διοίκηση της μονάδας του διέθεσε μια μικρή συνοδεία με δύο άλογα ως δώρο από τον ίδιο τον ίδιο τον Διοικητή της μονάδος του. Στο χωριό πλέον δεν είχε ούτε μάνα ούτε πατέρα να τον υποδεχθούν και να τον στηρίξουν ψυχολογικά ώστε να συνέλθει από το ισχυρό «σοκ» που υπέστη. Όταν συνήλθε λίγο, εκδήλωσε την επιθυμία του να δει την κοπέλα που είχε αρραβωνιαστεί πριν πεθάνει ο πατέρας του και πριν επιστρατευθεί. Και τότε ήρθε ένα ακόμα πιο ισχυρό «σοκ» και ψυχικό ταρακούνημα όταν έμαθε ότι οι γονείς, της κοπέλας που είχε υποσχεθεί γάμο, ο εν λόγω πολλαπλώς χτυπημένος από τη μοίρα νεαρός έμαθε ότι οι γονείς της την έπεισαν να παντρευτεί κάποιον άλλον πιστεύοντας ότι ο αρραβωνιαστικός της μπορεί και να μην γύριζε ζωντανός από το μέτωπο. Ή αν γύριζε, θα αργούσε πολύ. Έτσι, δέχτηκε την προτροπή των γονέων της και παντρεύτηκε έναν άλλον. (Ανοίγω πάλι μια παρένθεση εδώ να επισημάνω, και να τονίσω, το είδος της νοοτροπίας που επικρατούσε τότε, ως προς την απόφαση των γονέων που, η οποιαδήποτε κόρη ήταν υποχρεωμένη, ή και μερικές φορές και ο γιός, να παντρευτεί χωρίς αντίρρηση καμία. Ας το έχουνε κ’ αυτό υπόψη τους οι σημερινοί νέοι, αγόρια και κορίτσια και ας εκτιμήσουν μόνοι τους τη διαφορά.)

Αυτή η εξέλιξη, για τον νεαρό που παραλίγο να σκοτωθεί στο μέτωπο του πολέμου, αλλά γύρισε σώος, λειτούργησε ως καταλυτικός παράγοντας στην από εκεί και πέρα εξέλιξη της πορείας του στη ζωή. Κλείστηκε στον εαυτό του και δεν ήθελε πια να δει κανέναν. Τα αδέρφια του και οι συγγενείς θεώρησαν ότι ήταν κάτι το παροδικό και φυσικά θα το ξεπερνούσε. Άλλωστε ήτανε από τη φύση του προικισμένος να αντέχει. Δεν πέρασε όμως πολλής χρόνος και το Αλβανικό Μέτωπο κατέρρευσε με την εισβολή των Γερμανικών στρατευμάτων στην Ελλάδα . Τότε, πολλά από τα χωριά των Αγράφων, κάηκαν και καταστράφηκαν. Κατά την ίδια περίοδο, η Ελλάδα γνώρισε πείνα και θρήνησε πολλές χιλιάδες νεκρούς, κυρίως στην Αθήνα και στις άλλες μεγάλες πόλεις. Η επαρχία άνθεξε περισσότερο γιατί είχε αρωγό τη φύση. (ας το γνωρίζουν και αυτό όλοι οι σημερινοί Έλληνες που μαζεύτηκαν στα αστικά κέντρα για να «θαυμάσουν και να απολαύσουν» αυτά που δεν είχαν σκεφθεί ποτέ.) Τώρα τα νιώθουμε όλα στο (εκείνα και ετούτα) στο πετσί μας!

Επανέρχομαι στον εν λόγω νέο. Πέρασαν κάπου τρία τέσσερα χρόνια χωρίς να έχει καμία ουσιαστική συμπαράσταση από τους συγγενείς και την τοπική κοινωνία, αλλά, και ούτε από την υποδουλωμένη Πολιτεία. Φυσικό ήταν η ψυχική του υγεία να επιδεινωθεί! Ύστερα ήρθε ως ζωντανός εφιάλτης και η φρίκη του «Εμφυλίου Πολέμου» κατά τη διάρκεια του οποίου εκτυλίχθηκαν πράγματι εφιαλτικές σκηνές. Δεν υπάρχουν λόγια ικανά να περιγράψουν το κακό που βίωσε τότε ο Ελληνικός λαός κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου. Ήταν τότε που, κυριολεκτικά οι άνθρωποι μετατράπηκαν σε άγρια θηρία σκοτώνοντας γείτονας τον γείτονα, χωριανός τον χωριανό και αδερφός τον αδερφό. Πράγμα το οποίο επιδείνωσε ακόμα πιο πολύ την ψυχολογική κατάσταση του εν λόγω άτυχου νεαρού και εκμηδένισε την οποιαδήποτε βελτίωση της ψυχικής του υγείας που είχε κάνει έως τότε. Και σα να μην έφθαναν όλα αυτά ήρθε η εντολή της Κυβέρνησης των Αθηνών που διέταξε την εκ-κένωση πολλών χωριών των Αγράφων για να μην υπάρχει τρόπος στήριξης των αντίπαλων δυνάμεων της τότε πολιτικής ηγεσίας. Κηρύχθηκε η περιοχή «ανταρτόπληκτη» ενώ οι κάτοικοι βιαίως μετακινήθηκαν στα πεδινά χωριά ως –ΑΝΤΑΡΤΟΠΛΗΚΤΟΙ- ! Ποιος μπορούσε να συμμαζέψει τότε, και να φροντίσει, το νεαρό εκείνον που βρισκόταν σε ανάγκη ψυχολογικής υποστήριξης; Έτσι άδειασαν τα χωριά των Αγράφων για περίπου τρία χρόνια. Ο νεαρός έμεινε μόνος, και απροστάτευτος περιπλανώμενος σε τρία τέσσερα χωριά αναζητώντας κάποιο είδος τροφής, στέγη και προστασία από τις άσχημες καιρικές συνθήκες κυρίως κατά τους χειμερινούς μήνες. Από τις πληροφορίες που μπορέσαμε να έχουμε φάνηκε ότι ο νέος εκείνος έζησε ένα είδος ζωής απόλυτης εξαθλίωσης παλαιολιθικής εποχής !

Και ήρθε το 1949, όταν η αντίπαλη πολιτική παράταξη νικήθηκε κατά κράτος και οι ανταρτόπληκτοι» επέστρεψαν στις παντελώς κατεστραμμένες εστίες τους και χρειάστηκε να βρουν τον τρόπο και τα απαιτούμενα μέσα να στεγάσουν τις οικογένειές τους. Και σε μεγάλο βαθμό οι άνθρωποι εκείνοι έδωσαν έναν τιτάνιο ατομικό αγώνα χειρονακτικής εργασίας χωρίς καμία έξωθεν οικονομική στήριξη από πουθενά κατάφεραν στοιχειωδώς να στεγάσουν τα συντρίμμια των οικογενειών τους (ό, τι είχε μείνει από αυτές !)

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου όπου ο εντελώς παραμελημένος και σχεδόν ξεχασμένος πλέον νέος είχε τώρα ξεπεράσει τα 40 χρόνια ζωής αλλά, παρέμεινε ρωμαλέος και δυνατός ωσάν να ήταν ένας ταλαιπωρημένος αρχαίος Ηρακλής.

Αυτόν τον νέο, εκείνη την εποχή, αρκετοί συγχωριανοί του τον χρησιμοποίησαν ως μεταφορέα (χαμάλη) διάφορων υλικών και βαρών για το τίμημα ενός κομματιού ψωμί, ή και λίγο φαγητό που ήταν ακόμα πιο δυσεύρετο, ή δεν περίσσευε λόγω του ότι όλοι οι κάτοικοι είχαν ακόμα έλλειψη από βασικά πράγματα διαβίωσης. Πολλές φορές ζητούσαν από τον άνθρωπο αυτόν να μεταφέρει ένα βαρύ φορτίο από τη μια άκρη του χωριού στην άλλη δίνοντάς τον (ως αμοιβή!) ένα τσιγάρο, ή ένα ποτήρι «κρασί» που μερικές φορές δεν ήταν κρασί αλλά κάτι άλλο! Αυτός ο υπεράνθρωπος, και συγχρόνως, «μάρτυρας» τη δεκαετία του 60 με κάποια κοινή πρωτοβουλία των αδερφών και συγγενών εισήλθε σε κάποια ψυχοθεραπευτική κλινική στην συμπρωτεύουσα και αργότερα μεταφέρθηκε σε ένα άλλο ψυχοθεραπευτικό ίδρυμα στη βόρεια Ελλάδα. Όπου και πέθανε μετά από κάμποσα χρόνια. Ήταν και αυτός ένας από τους πολλούς άτυχους, άμοιρους και παραμελημένους και από την ίδια τη ζωή αδικημένος άνθρωπος που δε γνώρισε, και δεν απόλαυσε, τίποτε στη ζωή. Θα μπορούσε κανείς να προσθέσει και μερικά ακόμα ενδεικτικά σημεία της απονιάς, της απληστίας, και της εκμετάλλευσης τέτοιων περιπτώσεων από τους πλησιέστερους στον κύκλο του εν λόγω ατυχέστατου ανθρώπου αλλά αυτό δεν έχει θέση σε τούτο το «κοινό μνημόσυνο» της αναφοράς μας στην περιοχή των Αγράφων.

(ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ Καρδίτσας: 9 Ιουλίου 2024)

Σελίδες ιστορίας

120 ΧΡΟΝΙΑ ΕΜΦΥΛΙΟΣ

του Γ. Βασιλούλη

Παρακολούθησα πριν λίγες μέρες σε μια διάλεξη τη σπουδαία ιστορικό καθηγήτρια Μαρία Ευθυμίου, που έλεγε πως έχουμε την παγκόσμια πρωτοτυπία να βρισκόμαστε επί 150 χρόνια σ’ έναν διαρκή εμφύλιο πόλεμο. Και έχει δίκιο. Από το 1915 έως το 1940 έχουμε την έχθρα μεταξύ βασιλικών και βενιζελικών και από τότε μέχρι σήμερα μεταξύ δεξιών και αριστερών. Ενδιάμεσα βρίσκαμε ευκαιρίες να προκαλούμε και άλλες βραχυχρόνιες αντιπαλότητες, όπως στο πρόσφατο παρελθόν μεταξύ μνημονιακών και αντιμνημονιακών καθώς και τόσες άλλες. Επιμένουμε σε μια βλακώδη πόλωση, σε μια γενική ακύρωση του αντιπάλου, σ’ έναν συνεχή εμφύλιο. Κάθε πολιτικός ακυρώνει εν συνόλω τον αντίπαλό του. Δεν υπάρχει έστω ένα μίνιμουμ συνεννόησης. Επικρατεί ο απόλυτος μανιχαΐσμός. Μαύρο ή άσπρο, άλλο χρώμα δεν υπάρχει, ούτε συνεννόηση για συμβιβαστικές λύσεις. Δυστυχώς με αυτή την αντιπαλότητα είναι εμποτισμένο το DNA του Έλληνα. Αν εξετάσουμε λεπτομερώς την πολιτική μας ιστορία βλέπουμε πως επικρατεί μια μακρόσυρτη σύγκρουση από το 1915. Βλέπουμε τί επικρατεί στη βουλή. Η εκάστοτε αντιπολίτευση είναι ακυρωτική των πάντων. Αυτό δεν είναι μόνο τοξικό, είναι και βλακώδες. Λέμε πως είμαστε οικονομικά αδύναμοι. Πώς να μην είμαστε, αφού μετά το τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, ενώ όλα τα εμπλεκόμενα σ αυτό κράτη άφηναν πίσω τις στάχτες του πολέμου και δημιουργούσαν ανάπτυξη, εμείς σκοτωνόμασταν μεταξύ μας. Αλλά γιατί κοιτάμε μακρύτερα. Στη μικρή κοινωνία του χωριού μας ακόμη και τώρα η ανέγερση ενός μνημείου που καταδικάζει την αντιπαλότητα και τα εμφύλια πάθη, έφερε τόση έχθρα.

ΤΟ ΚΑΖΑΝΑΡΙΟ

Διήγημα

της Ισμήνης Ν. Μπαλτά

Όλο το χωριό μύριζε μούστο και μεζέδες. Μεγάλο γεγονός κάθε χρόνο τα «καζάνια». Από τον Αύγουστο είχαν κανονισμένα οι άντρες με ποια σειρά θα ψήσουν. 3 καζαναριά είχε το χωριό και πολλοί οι νοματαίοι που έφτιαχναν το δικό τους τσίπουρο. Ήταν βέβαια και μία μεγάλη αφορμή για διασκέδαση. Η κάθε παρέα, σε κάθε καζαναριό, έστηνε ένα μικρό γλέντι. Ανάβανε οι ψησταριές και τα λουκάνικα - με άλλους μεζέδες - δεν προλάβαιναν να μείνουν πάνω από μισή ώρα στο τραπέζι. Ο μικρός Γιωργάκης το είχε καημό να τον πάρει φέτος ο πατέρας του, στο καζαναριό. Ο μεγάλος του αδερφός, ο Θανάσης πήγαινε από τα 6. Αυτός ήταν ήδη 7 και απορούσε, γιατί ο πατέρας τους δεν τον έπαιρνε μαζί. Ο Θανάσης πια ήταν 13, αμούστακο ακόμα, αλλά η θέση του στο καζαναριό, δίπλα στον Λάμπρο ήταν δεδομένη. Το ψήσιμο για την οικογένεια του Λάμπρου είχε κανονιστεί για την επόμενη το βράδυ. «Φέτος Γιώργη ετοιμάσου» είπε ο Λάμπρος, εκεί που κολάτσιζαν όλοι ψωμοτύρι, πριν πάνε να αρμέξουν, τα πρόβατα. «Θα έρθεις και εσύ στο ψήσιμο αλλά θα κάθεσαι φρόνιμα» . Τι ήταν να το πει; Ο Γιωργάκης ήταν όλη την μέρα σα να κάθεται σε πατλιές. Την επόμενη μέρα κοίταζε και ξανά κοίταζε έξω να δει πότε θα αρχίσει να σουρουπώνει - σημάδι πως θα έπαιρναν το δρόμο για το καζαναριό του Κυρ-Θόδωρου. Όταν έφτασαν στο καζαναριό άρχισε να μετανιώνει για την ανυπομονησία του. Δεν ήταν όπως τα είχε υπολογίσει. Έπρεπε να κουβαλήσει τα ξύλα από την καρότσα τους, με τον Θανάση και έτσι άμαθο και μικροκαμωμένο όπως ήταν δεν άντεχε ούτε δύο κλάρες στα χέρια. Ο Θανάσης άρχισε να τον κοροϊδεύει και ο Λάμπρος τους φώναζε να βιαστούν. Μόλις κατέβασαν ό,τι θα χρειαζόταν κάθισαν πάνω σε ένα πάγκο, που υπήρχε στο καζαναριό, όπου ήταν στρωμένο με ένα χεράμι. Σχεδόν όλοι έβγαλαν και έστριψαν τσιγάρο. Ο Γιωργάκης νόμιζε πως θα πνιγεί. Ένας τόσο μικρός χώρος με ένα μικρό παραθυράκι μέσα στη τσιγαρίλα και στον μούστο. Σκεφτόταν πως τέτοια ώρα η μάνα του θα του έφτιαχνε τραχανά και θα τον έβαζε για ύπνο στο ντιβάνι του. Μπορεί πια να χωρούσαν τσίμα τσίμα τα πόδια του αλλά μπορούσε να αναπνέει χωρίς να πνίγεται και σίγουρα ήταν πιο άνετο, από ότι ο πάγκος. Οι μεγάλοι έκαναν συνέχεια χωρατά που μόνο εκείνοι καταλάβαιναν. Ο Θανάσης έδειχνε να απολαμβάνει αυτή τη μάζωξη αν και ο Γιωργάκης ήταν σίγουρος πως προσποιείται. Ήξερε καλά τον αδερφό του παρ' ότι μικρότερος. Ήθελε απλά να δείξει στον πατέρα τους πως είναι πια «άντρας». Οι ώρες περνούσαν βασανιστικά για τον μικρό Γιωργάκη. Το μόνο καλό σε αυτή την κατάσταση ήταν που του έδιναν να τρώει μεζέδες και κάστανα, που έψηναν στο μαγκάλι. Ξαφνικά ακούστηκε ένας θόρυβος απ' έξω σαν κάτι να έπεσε. Ένα μακρόσυρτο ¨αααα¨ ακολούθησε και πετάχτηκαν όλοι έξω. «Ο μπάρμπα-Τάκης τσακίστκε» φώναξε κάποιος. «Ερχόμουν να σας πω μια καλησπέρα και περδικλώθκα στα ξύλα» αποκρίθηκε ο μπάρμπα-Τάκης. Ήταν βέβαιο από την όψη του και από τον τρόπο που έχανε τα λόγια του, πως ήταν πιωμένος, καθώς φαίνεται πως είχε πάρει σβάρνα τα καζαναριά και τον κερνούσαν κρασί. Όλο το χωριό ήξερε την αδυναμία του μπάρμπα-Τάκη στο κοκκινέλι. Μια οχλαγωγία επικράτησε καθώς ο μπάρμπα-Τάκης δεν ήθελε να τον βοηθήσουν να σηκωθεί και όλοι ξέχασαν πως ο Γιωργάκης ήταν ο μόνος που είχε απομείνει μέσα στο καζαναριό, καθώς η νύστα τον είχε καταβάλει και είχε τελικά αποκοιμηθεί. Όταν εκείνος ξύπνησε κοίταξε γύρω του με απορία. Μόλις αντιλήφθηκε πως ήταν μόνος του, γύρισε το βλέμμα του, προς το μεγάλο καζάνι. Τον έπιασε τότε η επιθυμία να δει τι συμβαίνει εκεί μέσα. Ανέβηκε σε μια σκάλα και μέχρι να κοιτάξει κάτω, έτσι ζαλισμένος και νυσταγμένος που ήταν, χάνει τη ισορροπία του και πάρ΄ τον μέσα. Ευτυχώς εκείνη τη στιγμή έμπαινε μέσα ο Θανάσης και είδε τον αδερφό του να πέφτει στο καζάνι. Φώναξε βοήθεια και ευθύς αμέσως έβγαλαν το παιδί, τρομοκρατημένο. Έξω να φωνάζει ο μπάρμπα-Τάκης μέσα να κλαίει ο Γιωργάκης. Για χρόνια τη λέγανε και την ξανά έλεγαν αυτή την ιστορία όσοι ήταν μπροστά αλλά και όσοι δεν ήταν. Ο Γιωργάκης μεγάλωσε και ολόκληρος άντρας πια, ούτε να μυρίσει δεν ήθελε κρασί και τσίπουρο και ούτε μία ρώγα σταφύλι να φάει. Τον μπάρμπα-Τάκη πάλι όταν ήρθε η ώρα του, τον έθαψαν με ένα μπουκάλι κοκκινέλι…

Μια ιστορία για την Τεχνητή Νοημοσύνη

του Βασίλη Αλεξίου

Η Τεχνητή Νοημοσύνη έχει μπει για τα καλά στις ζωές των ανθρώπων. Οι συζητήσεις για το πόσο κινδυνεύουμε ή όχι από αυτήν, έχουν φουντώσει για τα καλά, τη στιγμή που όλο ένα και περισσότεροι άνθρωποι την χρησιμοποιούν για δική τους χρήση, είτε αυτή αφορά κάποια εργασία, είτε ακόμα και για πλάκα.

Τι κι αν η συζήτηση για την Τεχνητή Νοημοσύνη φούντωσε μετά την καραντίνα, λόγω της δημιουργίας της (πασίγνωστης πλέον) εφαρμογής ChatGPT, το συγκεκριμένο κομμάτι της επιστήμης, δεν είναι κάτι καινούργιο. Όχι, το ChatGPT δεν είναι η πρώτη που έφερε στον κόσμο αυτό που είναι γνωστό και ως ΤΝ (από τις λέξεις Τεχνητή Νοημοσύνη). Κι όμως, η «σκούφια» κρατάει πολλά χρόνια, πριν ακόμα την είσοδο των υπολογιστών στη ζωή μας, τη δεκαετία του 1990.

Τι είναι λοιπόν η ΤΝ, και πότε εμφανίστηκε πρώτη φορά; Για τους επιστήμονες, η Τεχνητή Νοημοσύνη ορίζεται ως ένα σύστημα που σκέφτεται λογικά, σκέφτεται ανθρώπινα, πράττει λογικά, κι πράττει ανθρώπινα. Η επιστήμη της ΤΝ, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δεν είναι κάτι καινούργιο. πρώτη φορά που την συναντάμε, είναι το 1950, με αφορμή επιστημονικές συζητήσεις για μηχανήματα που θα σκέπτονται… και που βασικά θα συμπεριφέρονται ως άνθρωποι.

Εκείνη τη δεκαετία συναντάμε και την πρώτη προσπάθεια των επιστημόνων να μπορέσουν να μετρήσουν την τεχνητή νοημοσύνη. Για να επιτευχθεί η μέτρηση, αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί ο άνθρωπος ως μετρητής, δίνοντας σε αυτό το πείραμα το όνομα «Τούρινγκ Τεστ», που πήρε το όνομα της από τον επιστήμονα Άλαν Τούρινγκ, που πρότεινε πρώτος την διενέργεια του συγκεκριμένου τεστ.

Έτσι, συναντάμε για πρώτη φορά στην ιστορία την Τεχνητή Νοημοσύνη… ή μήπως όχι; Μήπως η ΤΝ προϋπήρχε; Κι αν προϋπήρχε, πότε εμφανίστηκε πρώτη φορά;

Κατά τη διάρκεια του Euro 2004, σε μια περιγραφή ακούστηκε η εξής ατάκα: «Οι πολυμήχανες Έλληνες το κάνουν ξανά!». Μια φράση που συνοψίζει με τον πιο σωστό τρόπο το ζήτημα της Τεχνητής Νοημοσύνης, διότι, για πρώτη φορά, συναντάμε την ΤΝ… στην Αρχαία Ελλάδα!

Για πρώτη φορά συναντάμε μια μορφή της ΤΝ, στην Ιλιάδα, και συγκεκριμένα στη Ραψωδία Ε (στίχοι 748 -749), όπου ο Όμηρος αναφέρεται στις πύλες που ανοίγουν αυτόματα, με μια μόνο εντολή της Θεάς Ήρας («Κι η Ήρα με βιάση τότε τ' Άλογα χτυπά με το μαστίγι, κι οι πύλες τ' ουρανού από μόνες τους βροντήξαν, που απ' τις Ώρες φυλάγουνται˙»).

Η πιο σημαντική, όμως, αναφορά, και ίσως η πρώτη ιστορικά, είναι ο Τάλως. Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Τάλως ήταν ένα γιγάντιο, ανθρωπόμορφο πλάσμα, με σώμα φτιαγμένο από χαλκό. Θεωρείται μέχρι και σήμερα, το πρώτο ρομπότ στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Σύμφωνα με τον Απολλόδωρο, ο Τάλως κατασκευάστηκε από τον Θεό Ήφαιστο, που τον χάρισε στον βασιλιά Μίνωα, για να προστατεύει την Κρήτη, ενώ ο Απολλώνιος ο Ρόδιος αναφέρει ότι ήταν δώρο του Δία στην Ευρώπη, που μετά το χάρισε στον αδερφό της Μίνωα.

Σε συνέχεια του μύθου, συναντάμε τον Ιάσονα, ο οποίος όταν έφτασε μαζί με τους Αργοναύτες στην Κρήτη, χρειάστηκε να αντιμετωπίσει τον γίγαντα Τάλω. Τότε η Μήδεια, που ταξίδευε μαζί τους, μάγεψε τον Τάλω, υποσχόμενή του αθανασία. Έτσι, ο Ιάσονας, σύμφωνα πάντα με το μύθο, κατόρθωσε να του αφαιρέσει το καρφί στη φτέρνα του, που έκλεινε τη μια και μοναδική φλέβα. Από τη φλέβα αυτή έρεε, αντί για αίμα, λιωμένο μέταλλο που ονομαζόταν ιχώρ. Έτσι, η ιστορία της Τεχνητής Νοημοσύνης και των ρομπότ, που μεγάλωσαν γενιές και γενιές, λόγω της κουλτούρας της τηλεόρασης και του κινηματογράφου, συνεχίζει να μαγεύει, και να βάζει σε σκέψεις ένα μεγάλο αριθμό ανθρώπων, μέχρι και σήμερα.

Λίγο έξω από το πιάτο μας

Ο Φρειδερίκος Νίτσε ο μεγάλος Γερμανός φιλόσοφος, που γεννήθηκε στις 15 Οκτωβρίου του 1844 και πέθανε στις 25 Μάρτη 1900 στη Βαϊμάρη, έλεγε με απλά λόγια, "όταν κάποιος ξέρει το γιατί, μπορεί να αντέξει όλα τα πως". Προϋπόθεση είναι λοιπόν για όλους μας να γνωρίζουμε σε πρώτη φάση το γιατί και να ψάχνουμε επιμελώς για το πως, αφού η ζωή μας είναι ένας διαρκής αγώνας, ένας πόλεμος για την επιβίωση και για την περεταίρω ανάπτυξή μας.

Αυτοί που πολεμούν, δηλαδή όλοι μας λίγο η πολύ, χωριζόμαστε κατά τον κορυφαίο για την εποχή του φιλόσοφο σε τρεις επιμέρους κατηγορίες.

Στην κατηγορία του πειρατή, αυτή του στρατιώτη και τελικά την του μαχητή. Ένας πειρατής επί της ουσίας δεν πολεμάει, τούτος απλώς επιτίθεται σε άοπλους και αδύναμους, χωρίς κάποιο ιδεολογικό υπόβαθρο, με μοναδικό στόχο το πλιάτσικο και την λεηλασία! Τούτος έχει αποστρατεύσει απόλυτα τις ανθρώπινες αρχές και αξίες από το είναι του.

Δυστυχώς στην κοινωνία μας σήμερα υπάρχουν πολλοί τέτοιοι πειρατές που λεηλατούν όχι μόνο χρήματα και υλικά αγαθά, λεηλατούν συναισθήματα, λεηλατούν ανθρώπινες ψυχές, παραδόσεις, κοινωνικά συστήματα, νόμους, θεσμούς και συνειδήσεις.

Ένας στρατιώτης πολεμάει έχοντας έναν σκοπό, τούτο τον ξεχωρίζει από τον πειρατή. Είναι ο λεγόμενος άνθρωπος του καθήκοντος. Ο άνθρωπος του πρέπει. Είτε είναι σωστό κάτι, είτε λάθος, είτε συμφωνεί με αυτό είτε όχι, το κάνει, γιατί αυτό προτάσσει και επιβάλλει το πρέπει, το θρησκευτικό, το ηθικό ή το λεγόμενο εθνικό καθήκον, που αντιπροσωπεύεται από την εκάστοτε κοινωνία και κάστα της εξουσίας! Αυτοί είναι οι περισσότεροι άνθρωποι στην κοινωνία μας κατά την γνώμη μου, ισχυριζόταν ο Φιλόσοφος Φρειδερίκος Νίτσε.

Ένας εξ αυτών ο ψυχολόγος Νίτς Πάουλ Φρειδερίκος Αχατ οποίος υπηρέτησε πιστά το τρίτο Ράιχ και συμμετείχε ουσιαστικά στη διαλογή χιλιάδων ψυχικά ασθενών για την τελική λύση, δηλαδή τη θανάτωσή τους. Εκτελέστηκε στη Δρέσδη μετά την πτώση του ναζιστικού καθεστώτος και την καταδίκη του για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Υπάρχει όμως και μια τρίτη μικρότερη σε αριθμό κατηγορία, οι μαχητές, οι άνθρωποι που πολεμάνε, αλλά όχι επειδή διατάζονται να πολεμήσουν, αλλά γιατί αυτοί θέλουν για κάτι ανώτερο να πολεμήσουν. Οι άνθρωποι αυτοί ξεχωρίζουν από την θέληση τους να διακρίνουν το σωστό από το λάθος, το δίκαιο από το άδικο, το ηθικό απ το ανήθικο, να στέκονται όρθιοι υπερασπιζόμενοι τις αρχές, να σέβονται τους θεσμούς και τα λεγόμενα ιδανικά τους. Οι υπέρμαχοι π.χ. της ελευθερίας, του ήθους, του ανθρωπισμού η την εναντίωση ξένης επιβουλής!

Οι άνθρωποι αυτοί ξεχωρίζουν για την ιδιαίτερη ικανότητα της κρίσης, της ελεύθερης σκέψης, της ευθύνης και για την καλλιέργεια του ελεύθερου μαχητικού πνεύματος στον εσωτερικό τους κόσμο. Τούτοι οι άνθρωποι τρέμουν μόνο την ανηθικότητα και την υποταγή.

Σε αυτούς δεν υπάρχει πρέπει που έρχεται από έξω, αλλά πρέπει που αναβλύζει βαθιά μέσα από την ψυχή τους, συνυφασμένο με τις ηθικές τους αξίες και με το πνεύμα τους.

Ανήσυχα πνεύματα, άνθρωποι που όλη την ζωή τους, ψάχνουν, ερευνούν, μελετούν, διαβάζουν, αμφισβητούν, άνθρωποι που δεν δέχονται το τι τους υποδείχνουν οι άλλοι, αλλά το τι πραγματικά μπορούν να δουν οι ίδιοι, μέσα και πίσω από την κουρτίνα, στα παρασκήνια που λέμε, εκεί που γράφεται το προσωπικό και το κοινωνικό σενάριο η κοινωνική κι η ανθρώπινη ιστορία.

Και οι τρεις περιπτώσεις ανθρώπων κυνηγάνε λοιπόν έναν σκοπό, οι πρώτοι το πλιάτσικο, την αδικία και τα χρήματα, οι δεύτεροι υποτάσσονται στο καθήκον, στην όποια ευθύνη και οι τελευταίοι που κρατούν το λάβαρο της πραγματικής ελευθερίας, του ήθους και της ψυχικής ευημερίας! Μετά από όλα αυτά γεννιέται μια απορία! Μέσα στην αντάρα και τους καπνούς της μάχης της ζωής, στα χαρακώματά της, που όλοι αυτοί οι άνθρωποι για τη αυτή πολεμούν, δεν φοβούνται;

Φυσικά και φοβούνται και μάλιστα πολύ, έτσι πιστεύει ο Φιλόσοφος Νίτσε, αλλά η δύναμη των αξιών και των στόχων που συντροφεύει τον όποιο αγώνα τους, είναι τελικά πιο δυνατή και υπερισχύει του φυσιολογικού τους φόβου.

Όλη η ζωή ενός ανθρώπου είναι ένας πόλεμος, με πολλές μορφές, ακόμα και αν ο άνθρωπος αυτός δεν έχει βρεθεί ποτέ με το όπλο στο χέρι σε ένα πεδίο πραγματικής μάχης.

Ο ανθρώπινος οργανισμός και μόνο, βρίσκεται σε μια συνεχή, καθημερινή πολεμική αντιπαράθεση με εκατομμύρια μικροοργανισμούς, που κάθε τρεις και λίγο προσπαθούν να εισβάλλουν στο ανθρώπινο σώμα, με την αναπνοή από την μύτη και το στόμα στα πνευμόνια, στο στομάχι δια της διατροφής, εισχωρώντας σε κάποια ανοιχτή πληγή του δέρματος.

Ολόκληρο το ανθρώπινο σώμα μέσα από μια πολυδαίδαλη άμυνα που διαθέτει, διαθέτει διάφορες σειρές χαρακωμάτων θα έλεγα, πολεμάει καθημερινά και κρατάει τις περισσότερες φορές, ιδιαίτερα στη νεότερη ηλικία, τον ανθρώπινο οργανισμό σε οργασμό, σε μια κατάσταση καλής υγείας.

Το ίδιο ισχύει και για την κοινωνία, οι άνθρωποι βιώνουν κοινωνικούς, οικονομικούς, θεσμικούς, ηθικούς, ιδεολογικούς πολέμους, πολέμους νεύρων η συνειδήσεων σε κάθε πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας, της ζωής και σε κάθε προσπάθεια χτισίματος ανθρωπίνων κοινωνικών και άλλων προσωπικών δεσμών και σχέσεων.

Ο άνθρωπος λοιπόν σε ότι αφορά κατά την γνώμη μου την ύπαρξη του σε μια οργανωμένη κοινωνία, την οποία ανά τους αιώνες σε πολλαπλούς χώρους του πλανήτη μας εδημιούργησε, έχει να επιλέξει ή οδηγείται από το εγγύς ή το περεταίρω περιβάλλον και τον ίδιο σε μια από αυτές τις τρεις ανθρώπινες κατηγορίες.

Εάν θα είναι στη ζωή του πλιατσικολόγος, εάν θα είναι στη ζωή του άνθρωπος του πρέπει και θα υπακούει μόνο σε εντολές και κανόνες άλλων για να είναι αρεστός στους κρατούντες και στους γύρω του ή αν θα είναι τελικά ένας αληθινός και θαρραλέος μαχητής, ο οποίος θα ακούει μόνο στην φωνή της ψυχής και σε αυτή του Είναι του, στη ζωή του.

Ο σκοπός, ο στόχος κι ο δρόμος που θα ακολουθήσουμε λοιπόν στην ζωή μας, μας διαμορφώνει, αυτός μας δίνει δύναμη ή αυτός μας αποδυναμώνει, αυτός μας κάνει σπουδαίους, ασήμαντους ή αυτός μας κάνει στην χειρότερη περίπτωση άξιους για λύπηση!

Διάλεξε λοιπόν υπεύθυνα και σε πρώιμο στάδιο άνθρωπέ μου για εσένα έναν από τους τρείς τον μελλοντικό σου στόχο.

Αυτός θα αποτελέσει τον καθρέπτης της ψυχής σου, τούτος θα είναι και ο οδηγός σου κι αυτός θα γράψει την όποια ιστορία σου, θα αφήσει ή όχι ανεξίτηλο το όποιο αποτύπωμά σου!

Επέλεξες να είσαι μαχητής, το δυσκολότερο από τα τρία η κάτι από τα άλλα δύο; Όλοι μπορούν να γίνουν αυτό που θα επιλέξουν, πίστευε ο φιλόσοφος Νίτσε, αφού πραγματικά το επιδιώξουν, εργαστούν σκληρά γι' αυτό και το θελήσουν. Η ευκαιρία προς τούτο είναι σαν την Αυγούλα, αν αργήσεις να ξυπνήσεις άνθρωπέ μου την έχασες!

Καλαντζής Δημήτριος
Βερολίνο

Ο ΗΛΙΑΣ ΝΑΣΙΑΚΟΣ ΘΥΜΑΤΑΙ...

Συνεχίζουμε την εξιστόρηση από το βιβλίο του Ηλία με το κείμενο που ακολουθεί..

Μ.Φ.

Η περιπέτεια ενός στρατιωτικού ασυρμάτου.

Με την διάλυση του Ελληνικού στρατού στην Αλβανία τον Απρίλιο του 1941, αφού οι Γερμανοί κατέλαβαν τη Μακεδονία, καθημερινά από την περιοχή μας περνούσαν οπισθοχωρούντες στρατιωτικοί. Μια τέτοια παρέα αξιωματικών πέρασε από το χωριό μας με τα άλογά τους και διανυκτέρευσε στο σπίτι του Θωμά Κυριαζή, πατρικό και της μάνας μου, στο κέντρο του χωριού, που ήταν το μεγαλύτερο, με δύο ορόφους και οκτώ δωμάτια και το ισόγειο αποθήκη και στάβλο.

Οι αξιωματικοί αυτοί είχαν μαζί τους και έναν ασύρματο, που δεν μπορούσαν φαίνεται άλλο να τον μεταφέρουν μαζί τους και τον έκρυψαν επιμελώς μέσα στη στέγη του σπιτιού. Φεύγοντας όμως, ενημέρωσαν εμπιστευτικά τον συνάδελφό τους Θεοδόση Κυριαζή, που τον είχαν ανταμώσει στο χωριό μας. Πέρασαν από τότε πολλοί μήνες ίσως περισσότερο και από χρόνος μέχρι το καλοκαίρι του 1942, που άρχισε να οργανώνεται η Εθνική Αντίσταση του ΕΑΜ – ΕΛΑΣ, αλλά και του ΕΔΕΣ του Ζέρβα. Τότε ζήτησε ο Θεοδόσης Κυριαζής από τον ανύποπτο Θωμά Κυριαζή να πάνε μαζί στο σπίτι του Θωμά και αφού ανέβηκαν στον τελευταίο όροφο, ζήτησε ο Θεοδόσης να φέρει ο Θωμάς μια σκάλα. Μπήκε ο Θεοδόσης από τη γλαβανή στη στέγη έψαξε αρκετά και αφού δεν βρήκε τον ασύρματο, κατέβηκε εκνευρισμένος και βγάζοντας το πιστόλι του, απείλησε το Θωμά, ότι αν δεν του παραδώσει το πράγμα που άφησαν οι αξιωματικοί, θα τον εκτελέσει και θύμωσε. Ο Θωμάς ξαφνιάστηκε μη γνωρίζοντας τίποτα για τη συμπεριφορά του Θεοδόση, που δεν του αποκάλυπτε και περί τίνος ακριβώς επρόκειτο. Τις επόμενες ημέρες με την ησυχία του ο Θωμάς ψάχνοντας βρήκε τον ασύρματο, που ήταν καλά κρυμμένος, τον κατέβασε, τον φόρτωσε στο μουλάρι και τον έκρυψε στον Άγιο Γεώργιο στο ντάμι του. Ο Θεοδόσης τον ενοχλούσε συνέχεια, διότι πίστευε από την αρχή ότι τον είχε πάρει ο Θωμάς. Ο Θωμάς συνέχιζε να δηλώνει άγνοια αλλά φοβούμενος μη βρεθεί στον Αη Γιώργη ο ασύρματος πήγε και τον ξαναπήρε και τον έκτισε στο υπόγειο του σπιτιού του μέσα στο παχνί. Λίγο αργότερα αποκάλυψε στο Νικηταρά, ότι έχει να του κάνει ένα πολύτιμο δώρο και έγινε ο μέγας ευεργέτης του αγώνα.

Τους ενημέρωσε για την προηγηθείσα ιστορία με το Θεοδόση και ενώ τον ασύρματο τον είχαν στα χέρια τους, συνέχιζαν εκείνοι πλέον να τον ζητούν από το Θεοδόση. Τελικά αυτός ξανάπιασε το Θωμά και τον εξόρκιζε να τον πάει τον ασύρματο και να τον βουλιάξει στη Βαβά τη γούρνα, μην τυχόν τον βρουν οι Ιταλοί και γίνουν μεγάλα αντίποινα. Πίστευε από την αρχή ότι ο Θωμάς τον είχε, ενώ η αλήθεια ήταν ότι ο ίδιος τον υποψίασε για να τον βρει και να τον αξιοποιήσει αντίθετα από τις προθέσεις του Θεοδόση.

Απόψεις

Η ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

του Γιώργου Βασιλούλη

Για την καλύτερη εμπέδωση αυτών που θα εκθέσω παρακάτω, θεωρώ σκόπιμο να αναφερθώ σ ένα πραγματικό περιστατικό του οποίου έγινα ο ίδιος μάρτυρας πριν αρκετά χρόνια. Ένα μεσημέρι τρώγαμε με φίλους στο κεντρικό εστιατόριο της Αθήνας ΙΝΤΕΑΛ στην οδό Πανεπιστημίου. Ξαφνικά η προσοχή μας στράφηκε σε μια πολύ όμορφη γνωστή γυναίκα πρώην μανεκέν και την εποχή εκείνη βουλευτίνα του τότε κυβερνώντος κόμματος. Στη συνέχεια την παρατηρούμε να χαριεντίζεται με μια συντροφιά που τότε έμπαινε στο εστιατόριο και κατευθύνθηκε σε μια μικρότερη αίθουσα πίσω από κάποιο παραβάν. Ευθύς αμέσως και η όμορφη βουλευτίνα μαζί με την παρέα της, από την οποία ξεχωρίσαμε 2 -3 βουλευτές του κυβερνώντος τότε κόμματος, κατευθύνθηκε και εκείνη πίσω από το παραβάν. Ο γνωστός μου σερβιτόρος τον οποίον ρώτησα τί συμβαίνει μου απάντησε πως τη μέρα εκείνη έγινε η επιλογή των προέδρων και εισαγγελέων του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι οποίοι ήρθαν να γευματίσουν με τους βουλευτές. Αμέσως θυμήθηκα τον αγαπημένο καθηγητή Γ. Δασκαλάκη, ο οποίος μας δίδασκε στο Συνταγματικό Δίκαιο, πως: *''όταν υπάρχει εναγκαλισμός της εκτελεστικής με την δικαστική εξουσία, τότε υπάρχει κρίση θεσμών και δεν λειτουργεί ομαλά το δημοκρατικό πολίτευμα''.*

Την αφορμή να γράψω τούτο το κείμενο, μου έδωσε μια πρόσφατη δημόσια τοποθέτηση πρώην πρωθυπουργού, που δήλωνε: «*... η πολιτική ομαλότητα έχει ως θεμελιώδες προαπαιτούμενο την εύρυθμη λειτουργία των θεσμών, την ουσιαστική ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Όταν αυτά αμφισβητούνται, τότε έχουμε κρίση. Τα φαινόμενα αυτά είναι υπαρκτά στην Ευρώπη αλλά **και στη χώρα μας»**.*

Και να φανταστείτε πως αυτός ήταν ο πρωθυπουργός, που, όπως αναφέρω στην αρχή, οι βουλευτές του τραπέζωναν και χαριεντίζονταν με τους προέδρους και εισαγγελείς των ανωτάτων δικαστηρίων τη μέρα που οι ίδιοι τους διόρισαν. Οι πολιτικοί στη χώρα μας όταν αναλαμβάνουν την εξουσία, παθαίνουν ολική αμνησία και ξαναβρίσκουν τη μνήμη τους όταν χάνουν τα αξιώματα.

Η διάκριση των εξουσιών είναι θεμελιώδης αρχή του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας. Αν και στο θέμα έχουν αναφερθεί, πώς θα τους διέφυγε άλλωστε, ο Όμηρος και ο Αριστοτέλης, ο νέος όρος αποδίδεται στον Γάλλο φιλόσοφο Μοντσεκιέ (Modeske). Στις θεμελιώδεις διατάξεις όλων των ελληνικών συνταγμάτων, από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, είναι καταχωρημένη η αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Δηλαδή **νομοθετική** εξουσία: βουλή, **εκτελεστική** εξουσία: κυβέρνηση, **δικαστική** εξουσία: δικαστήρια. Σύμφωνα με την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη, κάθε μία από τις εξουσίες ασκεί τις δικές της αρμοδιότητες και δεν πρέπει να επεμβαίνει στις αρμοδιότητες της άλλης εξουσίας. Όταν γίνεται κάτι τέτοιο, υπάρχει παρεκτροπή από τις διατάξεις του συντάγματος και δεν λειτουργεί σωστά το δημοκρατικό πολίτευμα. Όταν ένα κόμμα που είναι στην κυβέρνηση, διορίζει δικά της κομματικά στελέχη στις θέσεις των ανώτατων δικαστών, θα απαιτήσει και αυτοί, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, να ενεργούν ως όργανα της εκτελεστικής εξουσίας και να βγάζουν αποφάσεις που να είναι αρεστές στην κυβέρνηση. Στη χώρα μας, δυστυχώς, αυτό συμβαίνει. Και το παράδοξο είναι πρώην πρωθυπουργοί, που στη θητεία τους διόριζαν τους δικούς του δικαστές, όταν χάσουν την εξουσία να αναιρούν τον εαυτό τους. Τα ανώτατα δικαστήρια που θα έπρεπε να καθίζουν στο σκαμνί τους φαύλους πολιτικούς, αυτά είναι ο θεσμός της κομματοκρατίας, ενώ θα έπρεπε να είναι το θεσμικό αντιστάθμισμα.

Αποστόλης Κατοίκος: ο Άνθρωπος, ο Δάσκαλος, ο Σύντροφος

Ο μικρός, ο τελευταίος από τα πέντε αδέλφια και τη μία αδελφή, γεννημένος μέσα στη δίνη του πολέμου και στα δεινά της Κατοχής, έμελλε να γίνει πρώτος. Πρώτος στο σχολείο, πρώτος στο Πανεπιστήμιο, πρώτος στους αγώνες «για το δίκιο και τη λευτεριά».

Ο δάσκαλος ο Κυρίτσης (πατέρας του φαρμακοποιού Κυρίτση στην Πεζούλα), διακρίνοντας τις εξαιρετικές ικανότητες του μικρού Αποστόλη στη μάθηση και τη γνώση, τονίζει στην οικογένεια πως θα είναι «κρίμα και άδικο» να μη σπουδάσει το παιδί. Εκείνοι δυσκολεύονται πολύ. Ο πόλεμος έχει τελειώσει, όχι όμως και οι δυσκολίες στη μεταπολεμική και μετεμφυλιακή Ελλάδα. Ο Αποστόλης γράφεται στο Γυμνάσιο στην Καρδίτσα και αποφοιτά με «Άριστα». Παράλληλα, εργάζεται όπου μπορεί, για να μην επιβαρύνει την οικογένεια. Δίνει εξετάσεις και εισάγεται από τους πρώτους στη Νομική και στη Φιλοσοφική Σχολή της Αθήνας με υποτροφία. Ο παππούς Σεραφείμ πουλάει το μουλάρι, το μοναδικό μεταφορικό μέσο που έχει, για να κάνει εγγραφή ο Αποστόλης στο Πανεπιστήμιο.

Επιλέγει να σπουδάσει Φιλολογία. Η υποτροφία δεν αρκεί· εργάζεται όπου μπορεί. Τ' αδέλφια βοηθούν, όσο μπορούν, σ' εκείνα τα πέτρινα χρόνια. Μελετά σ' ένα δωμάτιο με άλλους τρεις συμφοιτητές. Αποφοιτά με «Άριστα». Ακολουθεί ο στρατός. Στη διάρκεια της θητείας του δεινοπαθεί —στην εποχή της χούντας— λόγω της αριστερής ιδεολογίας του. Λίγοι οι μορφωμένοι, συνήθως αναλαμβάνουν γραφική εργασία. Σ' εκείνον αναθέτουν τα μουλάρια· μουλαράς, λοιπόν, «με πτυχίο»! Δεν πτοείται. Μαθημένος στα δύσκολα και αποφασισμένος ν' αγωνιστεί απ' το δικό του μετερίζι. Όταν απολύεται, του απαγορεύουν τον διορισμό στο δημόσιο σχολείο «λόγω κοινωνικών φρονημάτων». Εργάζεται σε φροντιστήρια της Αθήνας και διακρίνεται για τις γνώσεις του, τη συνέπειά του, τη συγγραφική του ικανότητα, τη μεταδοτικότητα του δασκάλου. Η εξέγερση του Πολυτεχνείου τον βρίσκει στις επάλξεις του αγώνα. Χωρίς φόβο, αλλά με πάθος για την υπεράσπιση των ιδανικών της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

Στη Μεταπολίτευση διορίζεται στη δημόσια εκπαίδευση και εγκαθίσταται στον Βόλο. Παντρεύεται την Πόπη Ζούμπου από τα Κανάλια και δημιουργεί μαζί της οικογένεια, με δύο εξαιρετικά παιδιά, τον Σέφη και τη Λένα. Ευτύχησε να δει τον εγγονό του, τον Φοίβο. Δυστυχώς, τον χάρηκε λίγο. Ο θείος Αποστόλης «έφυγε» το προηγούμενο Πάσχα, εντελώς ξαφνικά... Το μοναδικό Πάσχα που δεν ήρθε στο χωριό. Το χωριό που αγάπησε, που το ζούσε με όλες του τις αισθήσεις, το χωριό μας, όπου έχτισε το δεύτερο σπίτι του μαζί με τ' αδέλφια, τον Τέλη, τον Βασίλη, τον Γιάννη, τον Σταύρο, στο Αλωνάκι. Η αδελφή, η Μαριάνθη, έμενε πάντα στο χωριό. Δίπλα-δίπλα τ' αδέλφια, τα ξαδέλφια, τα δευτεροξαδέλφια, οι συνυφάδες, οι νύφες και οι γαμπροί εκεί, στα Κατοικέικα. Δεμένοι μέχρι σήμερα με ρίζες γερές και μνήμες δυνατές.

Αυτή είναι, με λίγα λόγια, η ιστορία του θείου μας Αποστόλη Κατοίκου. Με λίγα λόγια, γιατί χρειάζονται πολλά περισσότερα για να μιλήσει κανείς για τη ζωή του. Άλλωστε, λίγα ήταν τα λόγια του, λακωνικά, με μέτρο και ταπεινότητα, χωρίς έπαρση ή διάθεση αυτοπροβολής. Σπάνια μιλούσε για τον εαυτό του. Ντρεπόταν σαν μικρό παιδί όταν κάποιος εκθείαζε την προσωπικότητά του.

Προσωπικά, με πόνεσε πολύ το «φευγιό» του, έτσι ξαφνικά. Του είχα ιδιαίτερη εκτίμηση και σεβασμό. Από μικρό παιδί ήταν το ίνδαλμά μου. Το πρότυπο που προέβαλλε πάντα ο πατέρας μου, που του είχε αδυναμία. Προφανώς με επηρέασε και στην επιλογή των σπουδών μου. Μεγαλώνοντας και ακούγοντας τις αφηγήσεις του για την πορεία του θείου Αποστόλη, το πρότυπό μου ενισχύθηκε περισσότερο. Εξέφραζε όλα εκείνα που με ενέπνεαν και με συγκινούσαν ως παιδί και ως έφηβη: την αγάπη για τη γνώση, τους αγώνες για κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα· τον αγώνα του ανθρώπου να ξεπερνά τα ανυπέρβλητα εμπόδια και να φτάνει στον στόχο του· την πίστη στις πανανθρώπινες αξίες.

Δάσκαλος από τους λίγους, ο θείος Αποστόλης ενέπνευσε πολλά παιδιά στα σχολεία που δίδαξε. Με ηρεμία, υπομονή, συγκροτημένη σκέψη και μεταδοτικότητα. Το ήθος του αβίαστα επέβαλλε τον σεβασμό και την αποδοχή σε μαθητές, συναδέλφους, συντρόφους, σε όλους μας. Ένιωθα υπερηφάνεια όταν με ρωτούσαν: «Τον κύριο Κατοίκο, τον φιλόλογο, τι τον έχετε;» Και απαντούσα: «Θείος μου είναι, αδελφός του πατέρα μου», και ακολουθούσαν λόγια εκτίμησης και θαυμασμού για εκείνον.

Ώρα σου καλή, αγαπημένε θείε... Δεν πρόλαβα να σου δώσω λίγο έλατο, λίγο φλαμούρι και καναδυό καβούκια κάστανα απ' τ' Αλωνάκι, να φιλέψεις και τους άλλους αγαπημένους του σογιού μας εκεί στο Στεφάνι του σύμπαντος και στις Σκάλες τ' ουρανού απ' όπου αγναντεύουν τώρα: τον πατέρα μου, τη θεία Μαριάνθη και τον θείο Αγγελάκη, τον θείο Τέλη και τη θεία Αντιγόνη, καθώς και την άλλη θεία Αντιγόνη, του Γιάννη, που «έφυγε» λίγο μετά από σένα. Στη γιαγιά Ελένη και στον παππού Σεραφείμ να πεις «τα δέοντα». Κέρνα τους κι ένα παλιό κρασί μοσχάτο απ' τ' αμπέλι μας, μεταλαβιά απ' όλους εμάς, για όλους εμάς που συνεχίζουμε να ποτίζουμε το δέντρο της μεγάλης μας οικογένειας των Κατοικαίων. Και όταν θα καθόμαστε στο κιόσκι σου στο χωριό, κάτω απ' τη φλαμουριά, κάθε φορά που θα φυσάει δροσερό το αεράκι και θα μεθάμε με τ' άρωμά της, θα ξέρουμε ότι είσαι εκεί: ανάλαφρη, διακριτική παρουσία, ντροπαλό χαμόγελο παιδιού, ήρεμη δύναμη.

ΕΛΕΝΗ ΒΑΣ. ΚΑΤΟΙΚΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΑΟΥΛΙ ΤΟΥ ΝΤΑΗΡΑΓΑ

του Γ. Βασιλούλη - gvasiloulis@gmail.com

Στην εφημερίδα γράφουμε άρθρα τακτικά περί τα 4-5 άτομα και νοιώθουμε ικανοποίηση όταν τα κείμενά μας διαβάζονται από τους αναγνώστες. Πριν λίγες μέρες έλαβα ένα τηλεφώνημα από τον αγαπητό φίλο και συγχωριανό **Γιώργο Απ. Σανιδά,** ο οποίος διαβάζοντας σ' ένα φύλλο της εφημερίδας μας τις ΣΕΛΙΔΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ζήτησε ορισμένες εξηγήσεις. Θα σταθώ σε δύο απ αυτές. Έγραφα πως τον 7^{ο} μ.χ. αιώνα καθιερώθηκε στο Βυζάντιο ως επίσημη γλώσσα η ελληνική από τον αυτοκράτορα Ηράκλειτο. Με διόρθωσε, σωστά, πως αυτοκράτορας ήταν ο Ηράκλειος και όχι ο σοφός της αρχαιότητας Ηράκλειτος (*τα πάντα ρει).* Ήταν μια αβλεψία μου την οποία δέχτηκα με την ικανοποίηση πως ο αγαπητός Γιώργος διαβάζει τα κείμενά μου. Η δεύτερη παρατήρηση ήταν η απορία του επειδή γράφω πως η απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη στις 15 Μαΐου του 1919 προηγήθηκε της συνθήκης των Σεβρών που έγινε στις 27 Ιουλίου το 1920, με την οποία δόθηκε στον Βενιζέλο η εντολή των συμμάχων για την απόβαση. Είναι εύλογη η απορία του, όπως εξάλλου ήταν και δική μου, πριν εξετάσω τις λεπτομέρειες του γεγονότος. Η απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη αποφασίστηκε στην Συνδιάσκεψη Ειρήνης του Παρισιού στις αρχές του 1919, όπου δόθηκε και η προφορική εντολή στον Βενιζέλο για την απόβαση, η οποία θα επικυρωνόταν αργότερα με τη Συνθήκη των Σεβρών, όπως και έγινε. Η εσπευσμένη αυτή ενέργεια της απόβασης έγινε για να μην προλάβουν να αποβιβασθούν οι Ιταλοί που διαφωνούσαν, επειδή ήθελαν τη Σμύρνη για λογαριασμό τους.

Οι μεγάλοι **μουσικοσυνθέτες** μας (Θεοδωράκης, Χατζηδάκης, Ξαρχάκος κ.α.) μελοποίησαν στίχους μεγάλων ποιητών μας (Ρίτσος, Ελύτης, Σεφέρης κ.α.) και με τα τραγούδια τους, που ερμήνευσαν μεγάλοι τραγουδιστές (Καζαντζίδης, Μπιθικώτσης κ.α.), τους έκαναν κτήμα του απλού Έλληνα. Υπάρχουν όμως και σήμερα στιχουργοί που δεν είναι του αναστήματος των προαναφερθέντων ποιητών, αλλά οι στίχοι τους αγγίζουν τις πιο λεπτές χορδές στις ψυχές των ανθρώπων. Έχουμε πολλούς σύγχρονους αξιόλογους στιχουργούς, αλλά θα σταθώ σε ορισμένους, που οι στίχοι τους μας ταξιδεύουν όμορφα. *''…λείπει το όνειρο, εσύ και το δοξάρι''* γράφει ο Φίλιππος Γράψας στην υπέροχη μελωδία του Μάριου Τόκα που ερμηνεύει θεϊκά ο Δημήτρης Μητροπάνος στο τραγούδι με τίτλο *''Σ αναζητώ στη Σαλονίκη''*. Επίσης πάλι με ερμηνεία του μεγάλου Μητροπάνου *«…πως η αγάπη γίνεται ιστορία, πως η ιστορία γίνεται σιωπή»*, που μελοποίησε ο Θάνος Μικρούτσικους τους στίχους της θρυλικής «*Ρόζας*» που έγραψε ο Άλκης Αλκαίος, που έφυγε νωρίς σακατεμένος από τα βασανιστήρια της χούντας. Ακόμη *''…βλέπει ο θεός το Αϊβαλή και σταματάει ο νους του''*, στα *'' σμυρναίικα τραγούδια''* που έγραψε τους στίχους ο Γιάννης Κατσούλης, ο δάσκαλος που κι αυτός έφυγε από τη ζωή πρόωρα και ερμήνευσε υπέροχα ο Παντελής Θαλασσινός που έγραψε και τη μουσική. Και τέλος *''… απόψε η σκέψη μου δεν βρίσκει άκρη, απόψε λύγισε η αντοχή''* στίχοι του υπέροχου τραγουδιού με τον τίτλο *''πρώτο Φθινόπωρο''* του Βασίλη Κορακάκη που είναι αποκλειστικά δικό του, στίχοι, μουσική και ερμηνεία που το ερμήνευσε σε δεύτερη εκτέλεση και ο Μητροπάνος.

Και μια που είμαστε στον χώρο της ποίησης, θα ήθελα να θυμηθούμε τους παρακάτω υπέροχους στίχους του **Γιάννη Ρίτσου**, που ενθαρρύνουν εκείνους που δέχτηκαν μια μεγάλη τραγωδία:

''Το σπίτι αυτό πώς θα χτιστεί, τις πόρτες ποιός θα βάλλει,
πούναι τα χέρια λιγοστά κι ασήκωτες οι πέτρες;
Σώπα, τα χέρια στη δουλειά τρανεύουν κι αυγαταίνουν
και μην ξεχνάς, ολονυχτίς βοηθούν κι οι αποθαμένοι''.

Η μεγαλύτερη καταξίωση μιας δημόσιας προσωπικότητας είναι ο έπαινος από έναν αντίπαλό του. Δεν περιμέναμε βέβαια από τον ιδεολογικά αντίπαλο του **Νικολάου Πλαστήρα** αρχηγό μικρού κόμματος της βουλής - γιατί ο Πλαστήρας υπήρξε και πολιτικός- να γνωρίσουμε το μέγεθος της προσωπικότητας και της στρατηγικής ευφυΐας του Μαύρου Καβαλάρη. Ο πολιτικός του αντίπαλος που πρόσφατα σε ένα βιντεάκι του διαδικτύου παραδέχτηκε πως το στρατιωτικό τμήμα του Πλαστήρα ήταν το μόνο που πολέμησε μετά την κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου, μας δίνει την ευκαιρία να θυμηθούμε το μεγαλείο του τεράστιου συντοπίτη μας. Αναφέρθηκε συγκεκριμένα στη μάχη του Τσεσμέ και τη διάσωση χιλιάδων αμάχων Μικρασιατών Ελλήνων από τη σφαγή. Τότε που ο ανίκητος ελληνικός στρατός μεταμορφώθηκε σε ένα άτακτο μπουλούκι κυνηγημένων με μπροστάρηδες τους ανίκανους αξιωματικούς τους Γούναρη, που αντικατέστησαν τους γενναίους μαχητές της αρμάδας του Παρασκευόπουλου, του πρώτου αρχιστράτηγου της εκστρατείας. Τότε που οι τσέτες του Μουσταφά Κεμάλ σε ένα άγριο κυνηγητό με ανελέητες σφαγές αμάχων ξερίζωναν την υπερχιλιετή παρουσία των Ελλήνων στη Μικρά Ασία. Τότε που παιζόταν η τιμή των ελληνικών όπλων, ο ένας και μοναδικός Μαύρος Καβαλάρης όρθωσε το αγέρωχο ανάστημά του και έσωσε από τη σφαγή χιλιάδες αμάχους αλλά και κυνηγημένους έλληνες στρατιώτες. Η μάχη στο Σταυρό πλησίον του Τσεσμέ στις 28 Αυγούστου 1922, αποτελεί και την τελευταία αντίσταση των ελληνικών δυνάμεων στη Μικρά Ασία. Από εκεί και πέρα, οι τρομαγμένοι άκαπνοι αξιωματικοί, που τους επέλεξε ο Γούναρης με κομματικά κριτήρια για να αντικαταστήσουν τους μπαρουτοκαπνισμένους μαχητές των πρώτων μαχών, έτρεχαν πρώτοι αυτοί μπροστά από τους στρατιώτες τους να σωθούν. Και ο Πλαστήρας παρέμεινε τελευταίος και όταν αποβιβάστηκε στο πλοίο ο καπετάνιος κατευθύνθηκε στον Πειραιά με την εντολή να τον παραδώσει να δικασθεί για ανυπακοή. Όταν εκείνος το αντιλήφτηκε διέταξε με το πιστόλι στον κρόταφο τον καπετάνιο να κατευθυνθεί στη Χίο. Εκεί κήρυξε την επανάσταση και έδιωξε τον Κωνσταντίνο και την δουλική κυβέρνηση και έσωσε ό, τι μπόρεσε να περισώσει. Οι πολιτικές προεκτάσεις των δηλώσεων του αρχηγού του μικρού κόμματος θα σκεφτεί κανείς πως εμπεριέχουν πρόθεση κομματικής εκμετάλλευσης. Παρόλα αυτά υπενθυμίζουν την τεράστια προσφορά του Μαύρου Καβαλάρη στο έθνος και διατηρούν άσβεστη τη φλόγα του μεγαλείου του.

Το μυστήριο της **δημιουργίας του σύμπαντος** απασχόλησε και απασχολεί πολλούς ερευνητές. Οι περισσότεροι όταν βρίσκουν αδιέξοδο στις αναζητήσεις τους θεωρούν πως μια θεϊκή δύναμη έπλασε τον κόσμο. Σύμφωνοι, αλλά τον θεό ποιος τον έπλασε; Διάβασα πρόσφατα το υπέροχο βιβλίο του Γιάννη Λομβαρδά με τον τίτλο **''η υπόθεση του θεού''** από τις εκδόσεις «ΕΝΤΟΣ». Σε ένα κεφάλαιο, περί της δημιουργίας, αναφέρει τους παρακάτω στίχους του Ρωμαίου ποιητή της αρχαιότητας Λουκρήτιου: «*Αρχικά οι άνθρωποι παρατηρούσαν στον ουρανό τις τακτικές κινήσεις των σωμάτων, παρατηρούσαν πως οι εποχές κάναν τον κύκλο τους και επιστρέφαν και δεν μπορούσαν να αντιληφτούν για όλα αυτά ποιά είναι η αιτία. Και έτσι πιαστήκαν από τους θεούς, τους έδωσαν των πάντων εξουσία και πίστεψαν πως πνεύμα θεϊκό την τάξη κυβερνάει των πραγμάτων. Και όρισαν τη θέση των θεών στον ουρανό, εκεί να έχουν έδρες, γιατί το βλέπαν πως στον ουρανό έκαναν κύκλο η νύχτα και η σελήνη, η μέρα κι οι σκιές της νύχτας και των άστρων της το σέλας, ουρανοδρόμοι πλάνητες πυρσοί και σώματα φλεγόμενα του αιθέρα, τα σύννεφα, ο ήλιος, η βροχή, άνεμος, χιόνι, κεραυνοί, χαλάζι και ξαφνικό βραχνό μουρμουρητό που φέρνει τη μεγάλη ανατριχίλα. Και έτσι η φτωχολογιά εγκατέλειψε τους ηγέτες της με τις ανθρώπινες διαστάσεις και στράφηκε στη θεία προστασία».*

Βασική αρχή της Ε.Ε. είναι η ευημερία των πολιτών της μέσω της ειρηνικής οικονομικής ανάπτυξης. Οι ηγέτες της όμως επενδύουν στην πολεμική βιομηχανία και στους εξοπλισμούς για επιθετικά όπλα, στερώντας έτσι κονδύλια από τις κοινωνικές παροχές που αποσκοπούν στην ευημερία των πολιτών. Ο πόλεμος στην Ουκρανία τους αποσυντόνισε και η στέρηση της φτηνής ρωσικής ενέργειας βυθίζει τις ευρωπαϊκές οικονομίες που προμηθεύονται την ακριβή αμερικάνικη ενέργεια πλουτίζοντας τους Αμερικανούς. Η χώρα μας ως μέλος της ευρωπαϊκής συμμαχίας, είναι υποχρεωμένη να ακολουθεί τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. *Μήπως* όμως το παρατραβάμε με τους εναγκαλισμούς του Ζελένσκι; Πού είναι η πολυδιάστατη εξωτερική μας πολιτική; Γιατί αυτή η επιλεκτική ευαισθησία για την Ουκρανία; Πού ήταν η ευαισθησία των ευρωπαίων ηγετών στο κυπριακό ή στον διαμελισμό της Γιουγκοσλαβίας; Πρέπει να τερματισθεί έγκαιρα η ρωσο-ουκρανική σύρραξη, πριν η Ευρώπη καταρρεύσει και μαζί της και η χώρα μας.

Εύχομαι σε όλους τους αναγνώστες της Μ.Φ. και σε όλους τους Βουνεσιώτες υγεία & ένα καλύτερο καινούργιο χρόνο χωρίς πολέμους. Σας περιμένουμε στις 22 Φεβρουαρίου στην Γενική Συνέλευση.

Γιατί χρειάζονται τα Μαθηματικά;

Συχνά οι μαθητές ρωτάνε: «που θα εφαρμόσω το ημίτονο, τις παραγώγους, τα ολοκληρώματα και τα υπόλοιπα από την Άλγεβρα και τη Γεωμετρία;». Που μου χρειάζονται γενικά τα Μαθηματικά; Σκοπός αυτού του άρθρου δεν είναι να απαντήσει για μία-μία μαθηματική έννοια γιατί θα μπορούσαμε να πούμε πολλά. Με το ημίτονο και το Πυθαγόρειο Θεώρημα ο άνθρωπος μέτρησε την απόσταση μεταξύ πλανητών, με τις παράλληλες ευθείες ο Ερατοσθένης υπολόγισε την περιφέρεια της γης, με τις παραγώγους βρίσκουμε την ταχύτητα και τον ρυθμό με τον οποίο μεταβάλλεται ένα μέγεθος, με τα ολοκληρώματα υπολογίζουμε εμβαδά και όγκους χωρίων κλπ. Ας μιλήσουμε, όμως, πιο απλά για το τι προσφέρουν τα μαθηματικά στο μυαλό μας.

Τα Μαθηματικά ανακαλύφθηκαν από τον άνθρωπο στην προσπάθειά του να εξηγήσει τον κόσμο γύρω του, να λύσει καθημερινά προβλήματα και να μάθει να σκέφτεται λογικά. Στα Μαθηματικά αντικατοπτρίζεται η ανθρώπινη περιέργεια, η θέληση του ανθρώπου να ανακαλύπτει, μια ιδιότητα που τον διαφοροποιεί από τα υπόλοιπα ζώα. Λύνοντας μαθηματικά προβλήματα μαθαίνει κανείς να αναγνωρίζει το λάθος του και να το διορθώνει. Για παράδειγμα όταν ένας μαθητής οδηγείται σε αδιέξοδο, ο καθηγητής συχνά του λέει: «Ξεκίνα από την αρχή, δοκίμασε άλλον τρόπο και μην ανησυχείς για το λάθος σου γιατί ήταν αυτό που σου έδειξε τελικά τον σωστό δρόμο». Ακούγεται παράξενο; Οι μαθηματικοί ακολουθούν τέτοια συλλογιστική κάθε μέρα.

Ακόμη, τα μαθηματικά μας διδάσκουν να ακριβολογούμε. Θυμόσαστε την επιμονή των καθηγητών να μάθουμε να διατυπώνουμε αυτολεξεί το πυθαγόρειο Θεώρημα; Αυτό γιατί για να οριστεί κάτι, πρέπει να είναι ξεκάθαρο και διακεκριμένο από κάθε τι άλλο. Δεν είναι λογικό; Ας σκεφτούμε λίγο, θα δίναμε όνομα σε κάτι που δεν έχει ακριβή ορισμό;

Κάτι άλλο που μας προσφέρουν τα μαθηματικά είναι ότι μας εκπαιδεύουν να αμφιβάλλουμε και να αμφισβητούμε. Στα μαθηματικά δεν αποδεχόμαστε κάτι επειδή έτσι φαίνεται, ακόμα και αν είναι επίσημη άποψη. Πρέπει να το αποδείξουμε, να το ελέγξουμε οι ίδιοι, να πειστούμε με λογικά επιχειρήματα. Υπάρχουν πολλά θεωρήματα, κανόνες και αντιλήψεις που παλιά θεωρούνταν σωστές αλλά σήμερα έχουν καταρριφθεί. Σε πολλές περιπτώσεις, μάλιστα, η κατάρριψή τους ισοδυναμούσε με πραγματική επανάσταση στον χώρο των επιστημών και της κοινωνίας εν γένει και αντιμετωπιζόταν εχθρικά από την εκάστοτε καθεστηκυία τάξη. Παρ' όλα αυτά η επιστημονική αλήθεια πάντα καταφέρνει να λάμψει και η ιστορία των μαθηματικών είναι γεμάτη από τέτοιες φωτεινές περιπτώσεις. Ας αναρωτηθούμε, πόσο χρήσιμο είναι να υιοθετήσει η νέα γενιά αυτόν τον τρόπο σκέψης στις μέρες μας; Ο επιστήμονες τον αποκαλούν «λογικό σκεπτικισμό» και τα μαθηματικά μας τον διδάσκουν πολύ καλά.

Και τέλος η μαθηματική λογική μας διδάσκει να μην τα παρατάμε. Τα εκατοντάδες παραδείγματα επίμονων ερευνητών που μετά από πολλά λάθη και χιλιάδες σκισμένες σελίδες, κατέληξαν σε σημαντικά θεωρήματα μας δείχνουν τον δρόμο. Επειδή αν δε λύσεις κάποιο πρόβλημα, κάποιος άλλος σίγουρα θα το κάνει. Γιατί, λοιπόν, να μη γίνεις ο πρώτος;

Σκούφη Μαρία
Μαθηματικός ΑΠΘ, φροντιστής Μέσης Εκπαίδευσης
Ειδίκευση στη Διδακτική των Μαθηματικών Msc

♦Μελέτη - Κατασκευή Κατοικιών
♦Τακτοποίηση αυθαιρέτων χώρων
♦Έκδοση ενεργειακών πιστοποιητικών
♦Βεβαιώσεις Μηχανικού για Μεταβίβαση
ΑΝΤΩΝΗΣ Φ. ΚΥΡΙΤΣΗΣ
Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Ευστρατίου Πίσσα 83 (έξοδος Μετρό Νέου Κόσμου)
Αθήνα 2109019102

Κωνσταντίνος Κοντοστέργιος
Δικηγόρος
Γ. Σταύρου 6
(4ος ορόφ.)
105 59 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 32 14 641
Κιν.: 6972 095 634

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΥΤΣΩΝΑΣ ΓΕΩΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Πτυχιούχος Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πρώην ΑΣΟΕΕ)
Θάσου 10, Ανθούσα, 6974796739

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠ. ΒΡΟΝΤΟΣ
Δικηγόρος παρ` Αρείω Πάγω
Γραφείο Αθηνών: Ακαδημίας 33, β΄ όροφος, τηλ. 210-3634134
Γραφείο Καρδίτσας: Πλαστήρα 12, τηλ. 24410-41255
Κινητό: 6972422002
website: www.vrodosandreas.gr

Φαρμακείο
ΚΟΡΟΜΠΙΛΗ Ι. ΒΑΣΙΛΙΚΗ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47
ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 24410 22103

Βυζαντινών Αυτοκρατόρων 11
1423 Νέα Ιωνία (Σταθμός Περισσού)
210 2581 771
6974 307 559
210 2581 751
Λατίνος Φώτης
χειρουργός οδοντίατρος
fotislatinos@gmail.com

ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ - ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ
Νοσοκομειακές καλύψεις
Ασφαλίσεις Αυτοκινήτων
Χρηματοοικονομικές συμβουλές για τραπεζικά προϊόντα
Αλεξανδρής Νικόλαος
MASTER IN FINANCE, UNIVERSITY OF LUND
Ασφαλιστικός & Χρηματο-οικονομικός Σύμβουλος
Τ: 210.202.2936
Ε: nikos81@gmail.com
Ελ Αλαμέιν 52, Νέα Ιωνία
ΣΩΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝ - ΣΩΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ - ΠΡΟΣΙΤΗ ΤΙΜΗ

ΑΝΘΟΚΗΠΙΑ
ΑΦΟΙ ΣΚΟΥΦΗ
τηλ.: 6974 077589, 6978 775083, 24280 97228
Κάτω Λεχώνια Μαγνησίας
Κηπευτικά
Super Fruits
Δένδρα
Θάμνοι
Τριανταφυλλιές
Ανθοφόρα
Αρωματικά κ.α.
e-mail: fotiskoufis@hotmail.com